

Sprawozdanie z działalności

**Miejsko-Gminnego
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Więcborku
w 2024 r.**

MGOPS w Więcborku z dniem 01.01.2025 r.
przekształcił się
w Centrum Usług Społecznych w Więcborku.

Więcbork, marzec 2025

SPIS TREŚCI

1.	Wprowadzenie	5
2.	Realizacja zadań z zakresu pomocy i integracji społecznej	6
2.1	Charakterystyka rodzin korzystających z pomocy.....	6
2.2	Wybrane świadczenia pomocy społecznej, w tym praca socjalna	9
2.3	Rządowy Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024	15
2.4	„Pomoc żywnościowa” w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 (FEPŻ), Podprogram 2023.....	16
2.5	„Kujawsko-Pomorska Teleopieka Etap I” projekt współfinansowany z Programu Regionalnego Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza na lata 2021-2027	17
2.6	"Klub Integracji Społecznej w Więcborku" Projekt współfinansowany z Programu Regionalnego Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza na lata 2021-2027	18
2.7	Rządowy program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024.....	19
2.8	Klub Samopomocy - Klub Senior+	20
3.	Wsparcie udzielane obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa	22
4.	Prace społecznie użyteczne	24
5.	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na okres 01.04.2022- 31.12.2025	24
5.1	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	27
6.	Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Więcbork na lata 2024-2030	28
6.1	Zespół Interdyscyplinarny	31
6.2	Punkt Interwencji Kryzysowej	33
7.	Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024 – 2026	33
7.1	System wsparcia rodziny z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi.....	33
7.2	Świetlica Środowiskowa UŚMIECH w Więcborku.....	36
8.	Świadczenia pieniężne wypłacane na rzecz rodziny.....	37
9.	Realizacja działań osłonowych w ramach Rządowej Tarczy Energetycznej	41
9.1	Bon energetyczny	41
9.2	Dodatek węglowy.....	42
9.3	Dodatek do innych źródeł ciepła	43
9.4	Dodatek osłonowy	44
10.	Organizacja pracy i kadra	45
10.1	Organizacja pracy	45
10.2	Zasoby kadrowe	46
10.3	Budżet MGOPS	47
10.4	Postępowania w ramach ustawy PZP.....	48
10.5	Skargi i wnioski	49
10.6	Kontrole merytoryczno-finansowe	49
11.	Potrzeby w zakresie pomocy społecznej na rok 2025	49
12.	Załączniki	53
12.1	Wykonanie budżetu MGOPS w Więcborku w 2024 r.....	54

Spis tabel

Tabela 1, Ilość osób i rodzin objętych pomocą w ramach ups, w okresie 2023-2024	6
Tabela 2, Struktura rodzin, którym przyznano pomoc według powodów przyznania pomocy, w ramach ups w okresie 2023-2024	7
Tabela 3, Świadczenia udzielane, w ramach ustawy o pomocy społecznej w 2024 r.	9
Tabela 4, Analiza kosztów pobytu osób zamieszkujących w DPS, w latach 2015 – 2024	12
Tabela 5, Analiza średnich miesięcznych kosztów utrzymania w DPS, w których zamieszkali mieszkańcy gminy Więcbork	13
Tabela 6, Koszty zapewnienia osobom w kryzysie bezdomności schronienia przez gminę Więcbork w latach 2022-2024	14
Tabela 7, Najważniejsze i najczęściej występujące formy pracy socjalnej zrealizowanej w 2024 r.	14
Tabela 8, Najważniejsze działania administracyjne związane z udzielaniem mieszkańcom gminy pomocy w zakresie ups, podjęte w 2024 r.	15
Tabela 9, Realizacja Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 (FEPŻ), Podprogram 2023	17
Tabela 10, Wydatki na świadczenia rodzinne finansowane z Funduszu Pomocy w 2024 r.	23
Tabela 11, Charakterystyka PSU.....	24
Tabela 12, Wydatki na świadczenia rodzinne w 2024 r.	38
Tabela 13, Wydatki na składki na ubezpieczenie społeczne odprowadzane za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne w 2024 r.	38
Tabela 14, Wydatki na fundusz alimentacyjny w 2024 r.....	39
Tabela 15, Wydatki na świadczenia "Za życiem" w 2024 r.....	39
Tabela 16, Wydatki na świadczenie "Bon energetyczny" w 2024 r.	42
Tabela 17, Wydatki na świadczenie "Dodatek węglowy" w 2024 r.	43
Tabela 18, Wydatki na "Dodatek dla gospodarstw domowych" w 2024 r.....	44
Tabela 19, Wydatki na świadczenie "Dodatek osłonowy" w 2024 r.	45
Tabela 20, Źródła finansowania wydatków w 2024 r.....	47

Spis wykresów

Wykres 1, Główne źródło dochodu rodzin korzystających z pomocy społecznej w 2024 r.	8
Wykres 2, Wydatki na świadczenia wspierające rodzinę w latach 2023-2024	40
Wykres 3, Realizacja wydatków MGOPS w Więcborku w latach 2018-2024	48

1. WPROWADZENIE

W momencie kiedy oddajemy w Państwa ręce niniejsze sprawozdanie, jesteśmy już **Centrum Usług Społecznych**, które co prawda, dopiero rozwija skrzydła, ale cały proces reorganizacji pochłonął bardzo dużo pracy i energii pracowników Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Przez kilka miesięcy 2024 roku trwały gorączkowe przygotowania do przekształcenia.

Zmiana ta jest elementem projektu pt.: **„Centrum Usług Społecznych w Więcborku” realizowanego w ramach programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027, którego wartość wynosi 5 876 512 zł.**

W 2024 roku zakończyły się w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu negocjacje, podczas których ustalono warunki realizacji w/w projektu. Od tego momentu w ówczesnym Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej rozpoczęły się intensywne przygotowywania polegające na realizacji szeregu zadań związanych m.in. ze spełnieniem wymogów formalno-prawnych, zmianami struktury organizacyjnej, zmianami identyfikacji wizualnej. Były to trudne zadania, wymagające dodatkowego zaangażowania, gdyż Ośrodek cały czas realizował swoje obowiązki.

Przekształcenie w Centrum Usług Społecznych, poza dotychczasowym zakresem wsparcia udzielanego przez MGOPS, daje możliwość wdrożenia: dwóch usług realizowanych we współpracy ze **Stowarzyszeniem Dorośli-Dzieciom w Sępólnie Kraj** (usługi sąsiedzkiej i specjalistycznej usługi opiekuńczej w miejscu zamieszkania (wykonywanej przez terapeutę zajęciowego, animatora czasu wolnego, rehabilitanta, dietetyka i pedagoga rodzinnego) czterech usług realizowanych samodzielnie (wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego, mieszkań wspomaganych - powstanie nowy budynek za obecną siedzibą MGOPS, organizacji społeczności lokalnej, wydawania Kart Dużej Rodziny).

Ponadto rok 2024 to - oprócz zadań nałożonych przez ustawodawcę - realizacja wielu niestandardowych inicjatyw w postaci projektów wdrażanych z partnerami, których adresatami byli mieszkańcy gminy Więcbork: dzieci, młodzież, rodziny, osoby z niepełnosprawnością czy seniorzy. Projekty te finansowane były ze źródeł zewnętrznych.

Warto też wspomnieć o tym na jaką skalę wykorzystywane było Centrum Aktywności Seniora w 2024 roku. W budynku Centrum odbyło się ponad 386 spotkań!

Ostatni rok działalności Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Więcborku, był ogromnym wyzwaniem dla całej kadry Ośrodka. Realizacja standardowych zadań, projektów finansowanych ze środków zewnętrznych czy procedury przekształceniowej, była bardzo pracochłonnym zadaniem, ale mamy pełne przekonanie, że wszystko to udało nam się wykonać z drobnym skutkiem.

**Dyrekcja i Pracownicy
Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Więcborku
przekształconego w Centrum Usług Społecznych w Więcborku**

2. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

2.1 CHARAKTERYSTYKA RODZIN KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY

W myśl ustawy o pomocy społecznej, prawo do pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, której nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Za szczególnie ważne uważa się również zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka, a także doprowadzanie do życiowego usamodzielnienia się osób i rodzin.

Ustawa wylicza 15 przypadków, których zaistnienie powoduje interwencję pomocy społecznej. Dodatkową przesłanką korzystania ze świadczeń finansowych jest wysokość posiadanego dochodu. W 2023 r. kwota tego kryterium dla osoby w rodzinie wynosiła **600 zł**, a dla osoby samotnie gospodarującej **776 zł**. Kwoty te obowiązywały od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2024 r.

W 2024 r. świadczeniami pomocy społecznej (*pieniężnymi i niepieniężnymi, z wyłączeniem pracy socjalnej*) na terenie gminy Więcbork objęto **330 rodzin (tj. 690 osób w rodzinach)**. W stosunku do 2023 r. nastąpił niewielki **wzrost o 5 rodzin objętych pomocą** i jest to kolejny rok gdzie liczba rodzin korzystających z pomocy utrzymała się na podobnym poziomie co w roku ubiegłym. Wskaźnik osób korzystających z pomocy nieznacznie wzrósł i kształtuje się aktualnie na poziomie **5,5% ogółu mieszkańców gminy**, których wg danych USC Więcbork na dzień 31.12.2024 r. było 12 644 (liczba mieszkańców w stosunku do roku 2023 r. się zmniejszyła o 105 osób).

Tabela 1, Ilość osób i rodzin objętych pomocą w ramach ups, w okresie 2023-2024

Wyszczególnianie	Liczba rodzin		Liczba osób w tych rodzinach		% mieszkańców korzystając. z pomocy	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Liczba osób/rodzin objętych pracą socjalną	671	695	1 433	1 484	11,2	11,7
Liczba osób/rodzin objętych <u>tylko</u> pracą socjalną	346	365	767	791	-	6,3
Liczba osób/rodzin objętych pomocą – ogółem, w tym	325	330	664	690	5,2	5,5
świadczenia pieniężne	209	220	434	479	-	3,8
świadczenia niepieniężne	175	173	404	416	-	3,3
Świadczenia przyznane w ramach zad. zlecon. gminie	25	28	85	89	-	0,7
Świadczenia przyznane w ramach zad. własnych gminy	307	310	603	625	-	4,9

Źródło: analiza własna na podstawie sprawozdań MRIPS-03 za 2023– 2024

Problemy społeczne, z powodu których udzielane jest szeroko rozumiane wsparcie są skatalogowane w art. 7 ustawy o pomocy społecznej. Można je podzielić na problemy ekonomiczne, zdrowotne, rodzinne, społeczne oraz inne.

Analizując problemy będące udziałem osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej, można dokonać ich podziału na dwie zasadnicze grupy:

1. **problemy finansowe** (np. pozostawanie w ubóstwie),

2. **problemy stanowiące o dysfunkcjonalności rodziny** (najczęściej występujące problemy związane ze zdrowiem (np. niepełnosprawność, długotrwała choroba w tym również uzależnienia), utratą zatrudnienia, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych czy przemoc w rodzinie).

Tabela 2, Struktura rodzin, którym przyznano pomoc według powodów przyznania pomocy, w ramach ups w okresie 2023-2024

	Powód trudnej sytuacji życiowej	2023	2024	Różnica liczby rodzin w stos. do roku ubiegł. (w %)
		Liczba rodzin	Liczba rodzin	
1	Długotrwała lub ciężka choroba	289	300	+3,81
2	Niepełnosprawność	191	198	+3,66
3	Ubóstwo	147	144	-2,04
4	Bezrobocie	116	129	+11,21
5	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowa.	58	63	+8,62
-	w tym: Rodziny niepełne	29	32	+10,34
-	Rodziny wielodzietne	32	32	0
6	Alkoholizm	57	56	-1,75
7	Narkomania	6	6	0
8	Przemoc domowa	13	14	+7,69
9	Potrzeba ochrona macierzyństwa	3	3	0
-	w tym: wielodzietności	1	0	-100,00
10	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z ZK	6	5	-16,67
11	Bezdomność	5	2	-60,00
12	Zdarzenie losowe	0	5	+500,00
13	Sytuacja kryzysowa	1	5	+400,00

Źródło: analiza własna na podstawie sprawozdań MRIPS-03 za 2023–2024

Badanie danych statystycznych z 2024 roku pozwoliło określić najczęstsze powody przyznawania świadczeń przez tut. ośrodek. Otóż najczęstszą przyczyną była **długotrwała choroba** występująca u 91% korzystających rodzin jak i **niepełnosprawność** (tj. 60% ogółu rodzin).

Zidentyfikowana, zauważalna corocznie dynamika zmian w powodach przyznawania świadczeń z pomocy społecznej w gminie może sygnalizować, że systematycznie dochodzi do zmiany „profilu klienta” będącego odbiorcą świadczeń socjalnych.

Coraz większa liczba świadczeń w pomocy społecznej przyznawana jest z powodu dysfunkcji zdrowotnych i niepełnosprawności, co niewątpliwie związane jest ze starzeniem się polskiego społeczeństwa. Oznacza to, że w aktualnie pomoc społeczna coraz częściej jest zmuszona wspierać seniorów i osoby z niepełnosprawnościami, a w mniejszym stopniu osoby bezrobotne i dotknięte ubóstwem.

Brak wystarczających środków finansowych umożliwiających zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych definiowane jest w pomocy społecznej jako **ubóstwo**, zdiagnozowane zostało u jedynie 44% ogółu rodzin. Natomiast u 39% rodzin, świadczenia przyznano z powodu **bezrobocia** i w głównej mierze dotyczyło to czasowego wsparcia rodziny zasiłkiem okresowym. Wg ostatnich opublikowanych danych PUP Sępólno Kr. stopa bezrobocia na XI.2024 na terenie powiatu sępoleńskiego **wynosiła 10,2%**, nieznacznie zmalała w stosunku do XII.2023, kiedy wynosiła **11,2%**.

Istotną rolę odgrywały też problemy rodzinne, przede wszystkim **bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w rodzinach wielodzietnych i niepełnych, które wystąpiły w ponad 19% ogółu rodzin** (63 rodziny). Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych rodziców oznacza sytuację, w której rodzice (lub opiekunowie) nie sprawują odpowiedniej opieki nad dziećmi; kiedy nie mogą, nie umieją lub nie chcą wypełniać swoich funkcji opiekuńczych i wychowawczych wobec dzieci w sposób społecznie

akceptowany. W takich sytuacjach bardzo trafnym wsparciem jest pomoc ze strony „asystenta rodziny”. Wg stanu na dzień 31.12.2024 r. zatrudniano **4 asystentów** (w tym 1 osoba na zastępstwo).

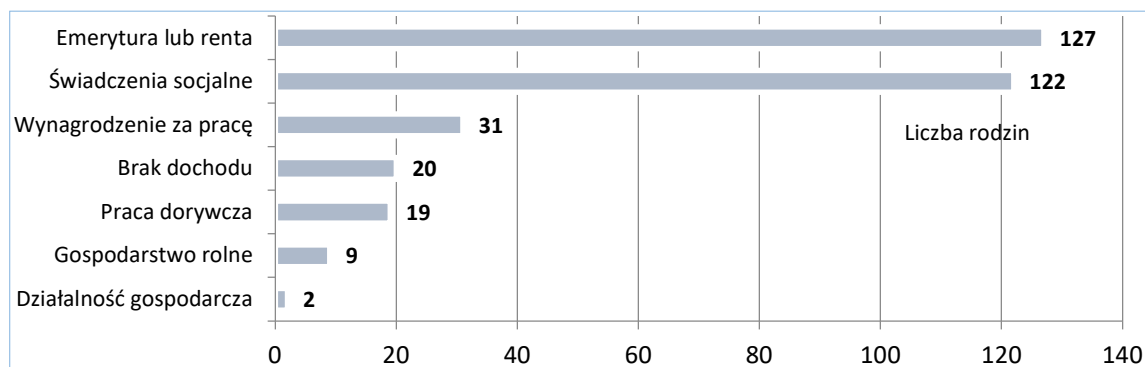
Nadal, jedną z bardzo istotnych przesłanek udzielania świadczeń pomocy społecznej jest **problem związany z używaniem i nadużywaniem alkoholu przez mieszkańców gminy**. Skutki nadużywania alkoholu przejawiają się zarówno w sferze fizycznej, psychologicznej jak i społecznej. W wielu wypadkach konsekwencje alkoholizmu są nieodwracalne, pomimo podjęcia leczenia i zaprzestania picia. Stąd też tak wiele osób statystycznie zaliczanych jest do osób „długotrwale chorych”.

Pogorszenie się stanu zdrowia fizycznego i psychologicznego bezpośrednio wpływa na zdrowie w wymiarze społecznym. Osoba nadużywająca alkoholu może dopuszczać się różnych form przemocy, zaniedbań czy też nadużyć seksualnych. Zachowania te, w sposób negatywny odbijają się na najbliższym otoczeniu alkoholika szczególnie dzieci czy też współmałżonku. Należy pamiętać, iż w rodzinie w której pojawia się problem alkoholizmu chora nie jest jedna osoba ale cały system rodzinny, dlatego bardzo często w aspekcie alkoholizmu mówi się o współzależności.

Uzależnienie od alkoholu zdiagnozowano wśród **56 rodzin**, które niezaprzeczalnie wpłynęło na destabilizację nie tylko finansową ale również społeczną, aż 91,1% rodzin korzysta z pomocy więcej niż 3 lata. Wśród tych osób, **32 osób prowadzi jednoosobowe gospodarstwo domowe**.

Przemoc domowa to od wielu lat bardzo poważny problem społeczny, który wymaga rozwiązań w ściśle zaplanowany, interdyscyplinarny sposób. Omawiane działania u większości rodzin prowadzono w oparciu o procedurę „**Niebieskie Karty**”. Problem ten, w 2024 r. uwidocznił się u **14 rodzin** korzystających ze świadczeń ups i pozostaje na tym samym poziomie co w roku 2023.

Wykres 1, Główne źródło dochodu rodzin korzystających z pomocy społecznej w 2024 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zgromadzonych w SI POMOST STD w 2024

W 2024 r. głównym źródłem utrzymania dla 127 gospodarstw beneficjentów pomocy społecznej (tj. 38% ogółu osób/rodzin korzystających z pomocy) były różnorodne **świadczenia rentowe lub emerytalne**, których wysokość nie zaspokajała podstawowych potrzeb. Kolejnym niepokojącym determinantem korzystania z pomocy (tj. 37% ogółu rodzin) były niewystarczające **świadczenia socjalne** (np. zasiłek dla bezrobotnych, alimenty, zasiłki z pomocy społecznej).

Wyniki analizy ewidentnie wskazują zmianę w rodzaju odbiorców świadczeń i usług, które coraz częściej warunkowane jest starszym wiekiem oraz występującymi w tym okresie życia dysfunkcjami zdrowotnymi.

Wynagrodzenie za pracę było podstawowym źródłem dochodu jedynie dla 9% rodzin (tj. 31 rodzin). Niepokojącym natomiast zjawiskiem jest pozostawanie 20 osób/rodzin **bez własnego, udokumentowanego źródła dochodu** – którzy to w wyniku przyznania różnorodnych świadczeń pomocy społecznej, zasilą grupę osób utrzymujących się ze świadczeń socjalnych.

Co ważne, osoby/rodziny korzystające z pomocy społecznej otrzymują bardzo często różnorodne świadczenia, których **nie wlicza się do dochodu przy ustalaniu prawa do świadczeń z pomocy społecznej**.

Wśród nich znajdują się np. stypendia, świadczenia socjalne, świadczenia z Programu Rodzina 800 Plus, dodatkowe roczne świadczenia pieniężne dla rencistów i emerytów, wybrane świadczenia dla osób represjonowanych, dochody z pow. użytków rolnych poniżej 1 ha przel., rodzinny kapitał opiekuńczy.

2.2 WYBRANE ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ, W TYM PRACA SOCJALNA

Przepisy prawa dzielą świadczenia na dwie kategorie – świadczenia pieniężne i świadczenia niepieniężne. **Świadczenia pieniężne** są najbardziej rozpowszechnioną formą pomocy społecznej i jednocześnie najbardziej pożądaną przez jej beneficjentów przeważnie mają charakter przejściowego wsparcia finansowego. Ich zadaniem jest czasowa pomoc, nie stanowią tym samym trwałego i stałego źródła dochodu i nie powinny być tak traktowane przez świadczeniobiorców.

Znacznie bardziej rozbudowaną grupą świadczeń jest grupa **świadczeń niepieniężnych** – niematerialnych. W katalogu tym można wyróżnić świadczenia usługowe, rzeczowe oraz te o charakterze mobilizującym. Ich celem jest zaspokajanie elementarnych potrzeb i pomoc w rozpoczęciu nowego samodzielnego życia. Świadczenia te adresowane są do osób starszych, chorych i niepełnosprawnych, środowisk marginalizowanych, a także do dzieci i rodzin.

Tabela 3. Świadczenia udzielane, w ramach ustawy o pomocy społecznej w 2024 r.

Lp	Formy pomocy		2024			Kwota świadcz. w zł w 2023	Dynamika wzrostu/spadku w stosunku do 2023 roku
			Liczba świadczeniobiorców	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł *		
1	ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE	ZASIŁEK STAŁY	60	607	511 666	326 247	+56,83
2		ZASIŁEK CELOWY, na zakup żywności/posiłku („Posiłek w szkole i w domu”)	406	1247	316 000	276 500	+14,29
3		ZASIŁEK OKRESOWY	69	428	159 272	181 507	-12,25
4		WYNAGRODZE. NALEŻNE OPIEKUNOWI Z TYT. SPRAWOWANIA OPIEKI PRYZNANEJ PRZEZ SĄD	4	51	14 555	20 199	-27,94
5		ZASIŁEK CELOWY	49	56	13 437	15 968	-15,85
6		SPECJALNY ZASIŁEK CELOWY	52	65	17 140	19 609	-12,59
7		ZASIŁKI CELOWE NA POKRYCIE WYDATKÓW POWSTAŁYCH W WYNIKU ZDARZENIA LOSOWEGO	4	4	11 020	0	+100,00
1	ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE	USŁUGI OPIEKUŃCZE świadczone w miejscu zamieszkania	80	20 645	1 333 292	1 100 605	+21,14
2		USŁUGI SĄSIEDZKIE świadczone w miejscu zamieszkania	12	1 341	58 664	0	+100,00
3		ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DPS	32	359	1 713 175	1 240 010	+38,16
4		POSIŁEK ogółem, w tym:	127**	15 616	160 245	176 989	-9,46
4.1		w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”	117	11 957	110 887	139 354	-20,43
4.2		dla osób z dochodem powyżej 200% kryterium (poza Programem)	17	3 659	49 358	37 635	+31,15
5		SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE dla osób z zaburzeniami psychicznymi	30	1 292	106 820	114 388	-6,62
6		SPRAWIENIE POGRZEBU (w tym pochówków dzieci martwo urodzonych)	x	x	842	680	+23,82
6		TYMCZASOWE SCHRONIENIE	2	5	3 502	3 026	+15,73

Źródło: analiza własna

*wykonanie księgowe

** wartość podana narastająco i nie stanowi sumy

Z analizy przedstawionych powyżej danych wynika, iż najwięcej środków finansowych wydatkowano w 2024 r. na **ZASIŁEK STAŁY**, który jest świadczeniem stanowiącym bardzo istotną pomoc mieszkańcom gminy, należy do świadczeń pieniężnych, obligatoryjnych wspierających osoby niezdolne do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, pozostające w ubóstwie.

Liczba świadczeniobiorców corocznie się zwiększa. Omawianą pomoc otrzymało **60 osób** (odpowiednio: 2023: **58**; 2022: **52**; 2021: **51**) na łączną kwotę **511 666 zł** (w stosunku do 2023 r. nastąpił wzrost wydatków o ok. 57%). Zasiłek pobrało 18% ogółu rodzin. Średniomiesięczna wysokość zasiłku wynosiła **843 zł**.

Wysokość zasiłku wzrosła z dniem 1 stycznia 2024 r. i aktualnie może być wypłacana w przedziale od 100 zł do 1.000 zł miesięcznie w zależności od posiadanego dochodu osoby.

Drugim świadczeniem, pod względem wielkości wydatkowanych środków pieniężnych jest **ZASIŁEK CELOWY** przyznawany na zakup posiłku lub żywności, w ramach wieloletniego **PROGRAMU POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU współfinansowanego ze środków budżetu państwa**. Wydatki na ten cel stanowią 96% ogółu wszystkich zasiłków celowych (tj. **316 000 zł**). Program, przewiduje wsparcie osób i rodzin, których dochód nie przekracza 200% kryterium dochodowego określonego w art. 8 ups (tj. osoba samotnie gospodarująca 1 552 zł; dla osoby w rodzinie 1 200 zł). Oprócz zasiłków celowych program przewiduje również finansowanie pomocy, w formie zakupu **POSIŁKÓW**. Na ten cel gmina wydatkowała kwotę **110 887 zł**.

łącznie na realizację rządowego programu, którego celem jest zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych gmina Więcbork wydatkowała **426 887 zł**, z czego **22,49%** stanowią środki

z budżetu gminy (tj. 96 000 zł).

łącznie z programu skorzystało **418 osób** (2023: **449**; 2022: **411**; 2021: **432**), z czego:

- **172 rodziny**, tj. 52% ogółu rodzin korzystających z pomocy, skorzystało ze świadczenia pieniężnego w postaci **zasiłku celowego** na zakup żywności;
- **67 rodzin (117 osób)**, tj. 20% ogółu rodzin korzystających z pomocy, skorzystało z **posiłku**.

Dodatkowo, poza omawianym programem **17 osób** (odpowiednio: 2023: **19**; 2022: **26**; 2021: **53**, 2020: **55**) skorzystały z **POSIŁKÓW**, finansowanych bezpośrednio ze środków własnych gminy Więcbork. Były to osoby które nie spełniają kryterium ustawowego obowiązującego, w ramach w/w Programu (tj. ponad 200% obowiązującego kryterium), w omawianej grupie znalazły się przede wszystkim osoby niesamodzielne, tj. osoby starsze, długotrwale chore, osoby z niepełnosprawnością oraz dzieci w wieku szkolnym). Łączny koszt posiłków wyniósł **49 358 zł** (2023: **37 635 zł**; 2022: **50 537 zł**). W wyniku przeprowadzonego postępowania PZP posiłki wydawane były codziennie przez **Bar Restaurację POMORZANKA w Więcborku** (koszt 1 gorącego posiłku wynosił **14,80 zł**).

Kolejnym pod względem wielkości wydatkowanych środków jest **ZASIŁEK OKRESOWY**, na realizację którego przeznaczono **159 272 zł** (2024 r. jest kolejnym rokiem spadku wydatków na ten cel o 12%), skorzystało z niego **69 osób** (odpowiednio: 2023: **70**; 2022: **88**; 2021: **86**). Zasiłek przyznano 21% ogółu rodzin

korzystających z pomocy. Świadczenie w zdecydowanej większości przypadków było przyznawane z tytułu **bezrobocia** (91% ogółu). Średniomiesięczna wysokość zasiłku wynosiła **376 zł**.

WYNAGRODZENIE NALEŻNE OPIEKUNOWI ZA SPRAWOWANIE OPIEKI PRAWNEJ, to świadczenie z katalogu świadczeń pieniężnych, przyznawane przez sąd a wypłata świadczenia jest w rzeczywistości realizacją wydanego orzeczenia sądu. Świadczenie realizowane jest jako zadanie zlecone gminie z zakresu administracji rządowej (środki fin. na realizację tego zadania pochodzą w 100% z budżetu państwa). Wynagrodzenie wypłacano **4 opiekunom** sprawującym opiekę nad 5 osobami (tj. 1 osoba małoletnia, 3 osoby całkowicie ubezwłasnowolnione, 1 osoba częściowo ubezwłasnowolniona), w łącznej kwocie **14 555 zł** (51 świadczeń). Koszty obsługi wynoszące 1,5% otrzymanej dotacji, w kwocie **218 zł** przeznaczono na zakup artykułów biurowych.

Najbardziej kosztową usługą społeczną kierowaną do osób wymagających pomocy w miejscu ich zamieszkania jest **USŁUGA OPIEKUŃCZA**, którą w 2024 r. świadczyło **20 opiekunek (tj. 15 etatów)**. Na ten cel z budżetu wydatkowano **1 333 292 zł** (tj. *wynagrodzenia opiekunek, pochodne od wynagrodzeń, odpis na ZFŚS, środki BHP, badania BHP, podróże służbowe*).

Usługa organizowana i świadczona jest przez MGOPS poprzez zatrudnione **opiekunki**, wspierane przez osoby wykonujące prace społecznie użyteczne oraz osoby odpracowujące zadłużenia czynszowe. Nad sposobem realizacji przyznanej pomocy usługowej czuwa **koordynator usług opiekuńczych**.

Charakterystyka osób objętych usługami opiekuńczymi w 2024 r.:

1. **80 osób** skorzystało z usług (K: 54, M:26), odpowiednio: 2023: **88**; 2022: **73**; 2021: **67**;
2. **79%** było w wieku pow. 70 lat (15 osób miało powyżej 90 lat, a 12 z tych osób zamieszkiwało samotnie);
3. **79%** ogółu osób zamieszkiwało samotnie (tj. 63 osoby);
4. **44%** ogółu osób zamieszkiwało na wsi (9 opiekunek świadczy usługi na terenie 12 wsi, otrzymując refunduje kosztów użytkowania prywatnego samochodu, w ramach ryczałtu pieniężnego);
5. z **bezpłatnych usług skorzystało 5 osób**, 3 osoby były zwolnione z ponoszenia odpłatności;
6. **10** osób zmarło;

Usługi opiekuńcze wykonywano u **80 osób**, tj. 24% ogółu rodzin korzystających z pomocy, na rzecz których zaplanowano **24 969 godzin usług** (*średnia ilość godzin dziennie na 1 osobę wynosi nadal ok 1,5h*). Z różnorodnych powodów zawieszenia realizacji usług (*np. krótkotrwałe rezygnacje, nieobecności opiekunek*) zrealizowano **20 645 godzin**, tj. o **17,31%** mniej niż zaplanowano.

Nadmienia się, że omawiana usługa jest odpłatna, o ile dochód na osobę przekracza podstawowe kryterium dochodowe. Pełen koszt 1 godziny usługi do dnia 31.07.2024 r. wynosił **34,04 zł**, natomiast od dnia 01.08.2024 r. jest to kwota **36,69 zł**.

Kwota wniesionej odpłatności za świadczone usługi **wyniosła 151 959 zł** (odpowiednio: 2023: **154 674 zł**; 2022: **108 516 zł** 2021: **93 635 zł**) i stanowi **tylko 11,40% ogółu wydatków**. Średnia odpłatność **wyniosła 7,36 zł/1 h usług**.

Z uwagi na narastający problem jakim jest dostępność do różnych usług i form wsparcia dla osób w kryzysie psychicznym lub dotkniętych zaburzeniem natury psychicznej, kluczowe znaczenie miała **SPECJALISTYCZNA USŁUGA OPIEKUŃCZA dla osób zaburzonych psychicznie** (dalej: SUO), realizowana jako zadanie zlecone gminie z zakresu administracji rządowej (środki finansowe na realizację tego zadania pochodzą w 100% z budżetu państwa), a świadczona w oparciu o indywidualny plan pracy z osobą objętą usługą.

Z usług korzystało **30 osób** (w tym 18 dzieci), na rzecz których wykonano **1 292 godzin usług** świadczonych przez 2 pedagogów, 2 psychologów, terapeutę zajęciowego i logopedę. Łącznie w 2024 r. wydatkowano na ten cel **106 820 zł**, średni koszt 1 godziny usług wyniósł 79 zł. W ramach posiadanych środków specjaliści realizujący usługę otrzymali materiały edukacyjne i dydaktyczne, zakupione za kwotę **3 000 zł**.

Nadmienia się, że omawiane świadczenie jest odpłatne. Kwota wniesionej odpłatności za świadczone usługi wyniosła **10 997 zł**, co stanowi 10,29% ogółu wydatków na usługi.

Zapotrzebowanie na omawiane usługi systematycznie wzrasta, **w szczególności na rzecz dzieci**, u których coraz częściej diagnozowany zostaje Zespół Aspergera czy wszelkie objawy Autyzmu Atypowego, mieszczące się w grupie tak zwanych „całościowych zaburzeń rozwojowych”. Charakteryzują się one głównie trudnościami w zakresie nawiązywania interakcji społecznych i komunikacji oraz ograniczonym i stereotypowym repertuarem zachowań i aktywności (np. obsesyjnym skupieniu na swoim hobby, dużą niechęcią do zmian) co rzutuje na wszystkie obszary funkcjonowania człowieka.

Podstawową, formą instytucji zapewniającej całodobową opiekę w systemie pomocy społecznej są **DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ** (dalej: DPS) w stosunku do których kierowaniem zajmuje się gmina, wskazana jako podmiot zobowiązany w ostatniej kolejności do uruchomienia tej formy opieki. Obecna sytuacja demograficzna w Polsce, w bardzo niepokojący sposób wpływa na poziom wydatków gmin na koszty utrzymania mieszkańców w DPS.

W 2024 r., z usług DPS korzystało **32 osoby skierowane przez gminę Więcbork**, tylko w 7 przypadkach rodzina wносиła opłatę za pobyt mieszkańca w DPS. Obecnie najmłodsza osoba zamieszkująca w DPS ma 31 lat (mężczyzna), najstarsza 93 lat (kobieta).

Na realizację zadania gmina wydatkowała kwotę aż **1 713 175 zł**, natomiast **60 330 zł** zrefundowały rodziny, tj. zstępní osób które zamieszkały w DPS, (tj. 2024: 3,52% ogółu wydatków; 2023: 2,44% ogółu wydatków).

W ciągu 5 lat wydatki gminy wzrosły o 164%, natomiast w ciągu 10 lat podanych analizie wzrosła o 330%.

Tabela 4, Analiza kosztów pobytu osób zamieszkujących w DPS, w latach 2015 – 2024

Wyszczegół.	Lata									
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba mieszka. dps	17	16	18	16	17	20	23	26	29	32
Koszt gminy (w zł)*	398 236	426 266	509 346	538 093	580 523	648 304	779 354	933 564	1 240 010	1 713 175
Średniomiesz. koszt gminy na 1 osobę (w zł)	2 302	2 493	2 612	2 803	2 846	2 920	3 143	3 370	3 563	4 772
Faktyczna refundacja rodzin (w zł)	7 432	3 200	8 500	8 500	6 000	6 724	5 819	19 356	30 268	60 330

Źródło: analiza własna

*wykonanie księgowé

W 2024 r. w stosunku do **6 osób toczyło się postępowanie w sprawie skierowania bądź umieszczenia w dps** (tj. 3 osoby złożyły wniosek o skierowanie do dps, 1 osoba została skierowana do DPS na podstawie postanowienia sądu, w stosunku do 2 osób umorzono postępowanie z uwagi na uzyskanie usług w miejscu zamieszkania).

Tabela 5, Analiza średnich miesięcznych kosztów utrzymania w DPS, w których zamieszkali mieszkańcy gminy Więcbork

L.p	Nazwa i adres placówki *	L.os	Liczba miejsc	Średnie m-czne koszty w 2023 r. (w zł)	Średnie m-czne koszty w 2024 r. (w zł)	Różnica w kwocie 2023-2024 (w zł)
1	DPS w Tarnówko gm. Chełmce / pow. inowrocławski (dla os. dorosłych niepeł. intelektualnie)	1	80	6 068,28	7 506,03	1 437,75
2	DPS w Bożenkowie gm. Osielesko/ pow. bydgoski (dla dorosłych osób niepeł. intelektualnie)	1	70	6 979,64	7 377,13	397,49
3	DPS w Gołuszycach gm. Gołuszyce/ pow. świecki (dla os. przewlekle psychicznie chorych)	1	140	5 671,60	7 228,40	1 556,8
4	DPS w Chojnicach gm. Chojnice/ pow. chojnicki (dla os. przewlekle psych. chorych)	1	108	6 165,00	7 004,00	839,00
5	DPS w Kurowie gm. Baruchowo/ pow. włocławski (dla os. przewlekle psych. chorych)	1	60	5 799,26	6 891,44	1 092,18
6	DPS w Ludzisku, gm. Janikowo / pow. inowrocławski (dla mężczyzn niepeł. intelektualnie)	1	100	5 804,30	6 844,76	1 040,46
7	DPS w Koronowie gm. Koronowo/ pow. bydgoski (dla osób dorosłych niepeł. intelektualnie.)	1	96	6 122,05	6 797,38	675,33
8	DPS w Suchorążku gm. Więcbork/ pow. sępoleński (dla mężczyzn przewlekle psych. chorych)	6	75	5 671,58	6 765,36	1 093,78
9	DPS w Ryjewie gm. Ryjewo /pow. kwidzyński (dla osób dorosłych przewlekle psychicznie chorych oraz osób z niepeł. intelektualną)	1	180	5 573,00	6 608,47	1 035,47
10	DPS w Kamieniu Kr., gm. Kamień Kr./ pow. sępoleński (dla os. przew. somatycznie chorych)	9	70	5 631,86	6 568,10	936,24
11	DPS w Siemionkach gm. Jeziora Wielkie/ pow. mogileński (dla kobiet przewlekle psychicznie chorych)	1	98	5 610,63	6 459,98	849,35
12	DPS w Szczytnie gm. Szczytno./ pow. szczytnieński (dla os. przewlekle psychicznie chorych)	1	171	5 019,12	6 416,94	1 397,82
13	DPS w Karsznicach gm. Góra Świętej Małgorzaty/ pow. łęczycki (dla os. przewlekle psych. chorych)	1	75	5 336,30	6 329,02	992,72

Źródło: analiza własna

* placówki uszeregowano pod względem wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w dps w 2024 r.

Różnice w powyżej wykazanych kosztach wynikają przede wszystkim z typu domu, jego wielkości jak i od poziomu standardu usług oferowanych mieszkańcom.

Wypełniając obowiązek nałożony na gminę przez MRPiPS, dotyczący zapewnienia **TYMCZASOWEGO SCHRONIENIA** osobom w kryzysie bezdomności, w 2024 r. zawarto stosowne porozumienia z:

1. BRODNICKIM CENTRUM CARITAS im. Biskupa Jana Chrapka w Brodnicy prowadzącym Schronisko dla Osób Bezdomnych „Betania”.
2. Kołem Grudziądzkim Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta w Grudziądzu prowadzącym Schronisko dla Osób Bezdomnych z miejscami opiekuńczymi.

Podmioty zobowiązały się świadczyć usługi w zakresie tymczasowego schronienia osobom w kryzysie bezdomności kierowanym przez Gminę Więcbork.

W 2024 r. wykupiono tymczasowe schronienie dla **2 osób** w kryzysie bezdomności (łącznie 5 miesięcy pobytu) co obciążyło gminę kosztami w kwocie **7 748 zł** (średniomiesięczne koszty pobytu w schronisku 1 osoby wyniosły 1 550 zł), z czego 3 900 zł zostało zrefundowane przez Miasto Katowice.

Tabela 6, Koszty zapewnienia osobom w kryzysie bezdomności schronienia przez gminę Więcbork w latach 2022-2024

Rok	Schronisko dla osób bezdomnych	Schronisko dla osób bezdomnych z miejscami opiekuńczymi
2022	4 920 zł (2 osoby, łącznie 5 miesięcy)	<i>nie podpisano umowy</i>
2023	3 026 zł (1 osoba, 3 miesiące)	<i>nie podpisano umowy</i>
2024	3 848 zł (1 osoba, 3 miesiące)	3 900 zł (1 osoba, 2 miesiące)

Źródło: analiza własna

Zgodnie z ustawą o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych do zadań zleconych gminy należy wydawanie decyzji, potwierdzających **prawo do świadczeń opieki zdrowotnej przez okres 90 dni**, w sprawach świadczeniobiorców, którzy nie posiadali ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu. W 2024 r. prawo do świadczeń potwierdzono w przypadku **7 osób, w stosunku do 2 osób umorzono postępowanie**.

Podstawowym zadaniem pracowników socjalnych (dalej: PS) jest prowadzenie **PRACY SOCJALNEJ** z osobą lub rodziną tj. w szczególności pracownicy korzystają z **metody indywidualnego przypadku**.

W większości sytuacji praca socjalna to „praca nad zmianą” – pracownicy socjalni wspierają osoby lub rodziny w procesie wprowadzania zmian w ich życiu lub ułatwiają dostęp do usług, które te zmiany umożliwiają. W obecnej rzeczywistości bardzo szybko zauważalne stają się zmieniające się warunki świadczenia usługi socjalnej, jaką jest praca socjalna, zmieniają się klienci, ich system wartości, ich oczekiwania wobec instytucji pomocowych.

Praca socjalna jest zatem obszarem rzeczywistości zawodowej podlegającej permanentnym zmianom. Wymusza to niejako potrzebę i konieczność doskonalenia zawodowego kadr pomocy społecznej, realizowanego nie tylko poprzez „refleksyjną praktykę”, w formie samokształcenia, ale poprzez udział w zorganizowanych formach kształcenia i doskonalenia zawodowego.

W 2024 r. różnorodnymi elementami pracy socjalnej objęte zostały wszystkie rodziny/osoby, które zgłosiły się o jakiegokolwiek wsparcie, tj. **695 rodzin, w tym 365 rodziny** skorzystały z pomocy **tylko** w postaci pracy socjalnej.

Tabela 7, Najważniejsze i najczęściej występujące formy pracy socjalnej zrealizowanej w 2024 r.

L.p	Wyszczególnienie	Ilość rodzin	% udziału
1.	Rozmowy wspierające i motywujące (informowanie o przysługujących ulgach, uprawnieniach)	695	100
2.	Pomoc w załatwieniu odzieży, opału i żywności (<i>POPŻ, Podprogram 2023</i>)	299	42
3.	Współpraca z in. instytucjami i organizacjami (np. <i>Policja, PUP, PCPR, Sqd</i>)	126	18
4.	Współpraca z lekarzami, pielęgniarkami środowiskowymi	74	11
5.	Pomoc w uzyskaniu świadczeń (<i>emerytalno-rentowych, rodzinnych, alimentacyjnych, dodatku mieszkaniowego, energetycznego, itp.</i>)	69	10
6.	Pomoc w ustaleniu orzeczenia o niepełnosprawności	53	8
7.	Współpraca za placówka edukacyjną (np. szkołą, pedagogiem szkolnym)	48	7
8.	Współpraca z kuratorem sądowym, społecznym	36	5
9.	Organizacja poradnictwa specjalistycznego (<i>w tym w ramach PIK</i>)	26	4
10.	Współpraca z Poradnią Leczenia Uzależnień w Więcborku	23	3

Źródło: analiza własna

Pracą socjalną w oparciu o kontrakt socjalny (część A i B) objęto **89 osoby**, tzn. wypracowano plan wspólnych działań klienta i PS poprzedzony diagnozą, z czego w 16 przypadkach był to plan związany z aktywizacją osoby bezrobotnej (tj. część B).

Tabela 8, Najważniejsze działania administracyjne związane z udzielaniem mieszkańcom gminy pomocy w zakresie ups, podjęte w 2024 r.

L.p	Rodzaj podjętych działań	Ilość spraw
1.	Praca socjalna – ogółem, w tym m.in	695
1.1	- Notatki służbowe dokumentujące podjęte przez pracowników socjalnych działania	178
1.2	- Praca socjalna w oparciu o procedurę Niebieskiej Karty	57
1.3	- Praca socjalna w oparciu o asystenturę rodzin	34
2.	Wnioski o udzielenie pomocy (zarejestrowane w systemie POMOST STD)	895
3.	Rodzinne wywiady środowiskowe – ogółem (w tym 41% wywiadów przeprowadzono przy użyciu Terminala Mobilnego)	1 214
3.1	- Rodzinny wywiad środowiskowy – część I, IV (o udzielenie pomocy)	1 214
3.2	- Rodzinny wywiad środowiskowy – część II, III	45
3.3	- Rodzinne wywiady środowiskowe – część VIII, IX (na rzecz świadczeń rodzinnych)	9
4.	Decyzje administracyjne - ogółem	1 618
4.1	- Decyzje przyznające różnorodne formy pomocy	1 030
4.2	- Decyzje zmieniające zakres pomocy, wygaszające przyznaną pomoc	310
4.3	- Decyzje odmawiające udzielenia pomocy, w tym m.in.	70
4.3.1	- brak współdziałania z pracownikiem socjalnym	15
4.3.2	- przekroczone kryteria pomocy społecznej	30
4.3.3	- brak szczególnej uzasadnionej przyczyny udzielenia pomocy	12
4.4	- Decyzje w sprawie nienależnie pobranych świadczeń	15
4.5	- Decyzje wydane w innym zakresie (np. umorzenia , uchylenia postępowań)	193
5.	Odwołania od decyzji	3
6.	Informacje/opinie nt. osoby/rodziny przekazane do różnych podmiotów (instytucji)	47
7.	Zaświadczenia różne	108

Źródło: analiza własna

Obciążenie obowiązkami służbowymi zatrudnionych pracowników socjalnych jest **bardzo duże**. Średnio w 2024 r. na 1 PS, w 7 rejonach opiekuńczych przypadało **99 rodzin**.

2.3 RZĄDOWY PROGRAM „KORPUS WSPARCIA SENIORÓW” NA ROK 2024

Gmina Więcbork przystąpiła do Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024. Realizatorem programu w Module I dotyczącym organizowania i świadczenia usług sąsiedzkich był MGOPS w Więcborku. Umowę Nr 26/2024 zawarto w dniu 12 czerwca 2024 r.

Usługi sąsiedzkie obejmowały:

1. pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych,
2. podstawową opiekę higieniczno-pielęgnacyjną, przez którą należy rozumieć formy wsparcia niewymagające specjalistycznej wiedzy i kompetencji
3. oraz w miarę potrzeb i możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Adresatami programu były osoby w wieku 60 lat i więcej, mające problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkające z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia. W ramach organizowanych usług sąsiedzkich MGOPS w 2024 r. zatrudniał na umowę zlecenie 5 opiekunów-sąsiadów. Pomocą objęto łącznie **12 osób starszych** (8 kobiet, 4 mężczyzn).

Na ten cel tut. ośrodek dysponował kwotą **59 524 zł**, z czego:

- **47 619 zł** – środki w budżecie państwa (tj.80% ogółu wartości programu);
- **11 905 zł** – środki z budżetu gminy (tj.20% ogółu wartości programu).

Na dzień 31.12.2024 r. realizacja omawianej pomocy zamknęła się kwotą **58 664 zł** (tj. 98,55% ogółu planu). Usługa sąsiedzka jest odpłatna, regulację w tym zakresie wprowadza lokalna uchwała. Pobrana odpłatność od osób korzystających z usług wyniosła **7 465 zł**, co stanowi 12,73% ogółu wydatków. Pełen koszt 1 godziny usługi sąsiedzkiej wynosił **28,10 zł**.

2.4 „POMOC ŻYWNOŚCIOWA” W RAMACH PROGRAMU FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA POMOC ŻYWNOŚCIOWĄ 2021-2027 (FEPŻ), PODPROGRAM 2023

MGOPS w Więcborku wraz z rozpoczynającą się nową perspektywą finansowania przedsięwzięć z Unii Europejskiej, kolejny już rok przystąpił do realizacji **Pomocy Żywnościowej 2021–2027 – Podprogram 2023**, współfinansowanej z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus.

Współpracę w tym zakresie podjęto, jak w poprzedniej perspektywie z **CARITASEM DIECEZJI BYDGOSKIEJ** (Bydgoszcz, ul. Cienista 2) natomiast tut. ośrodek podjął się roli organizacji partnerskiej o zasięgu lokalnym, zajmując się bezpośrednią kwalifikacją do programu jak i dystrybucją żywności dla najbardziej potrzebujących więcborczan.

Celem ogólnym operacji w ramach **Podprogramu 2023** jest **przeciwdziałanie deprivacji materialnej przez udzielanie pomocy żywnościowej osobom najbardziej potrzebującym oraz zapewnianie środków towarzyszących wspierających ich włączenie społeczne w okresie I.2024 r. – X.2024 r.**

Pomocą żywnościową w Programie mogły być objęte osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, spełniające kryteria określone w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i których dochód nie przekracza 265% kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej, tj.:

- dla osoby samotnie gospodarującej – **2 056,40 zł**,
- dla osoby w rodzinie - **1 590 zł**.

Realizacja programu odbywała się jako **dotatkowe zadanie** wykonywane przez pracowników tut. ośrodka. Koordynacją zajmował się 1 pracownik socjalny, w ramach podstawowego zakresu zadań, ponadto nieocenioną pomoc podczas rozładunku udzielali pracownicy Urzędu Miejskiego w Więcborku.

Tabela 9, Realizacja Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 (FEPŻ), Podprogram 2023

L.p	Wyszczególnienie	Podprogram 2023
1	Okres trwania programu	I.2024 r. – X.2024 r.
2	% kryterium dochodowego w systemie pomocy społecznej uprawniające do odbioru paczki żywnościowej	265%
3	Odbiorcy programu (liczba osób)	742
4	Liczba rodzin uprawniona do odbioru paczek żywnościowych	299
5	Wielkość programu (w kg)	24 531
6	Wielkość paczki na 1 osobę (w kg)	ok. 34
7	Wartość otrzymanej żywności (w zł)	153 304 zł ok. 207zł /1 os.
8	Wydatki (w zł) z budżetu gminy (koszty transportu)	3 690 zł (3 dostawy)

Źródło: analiza własna

2.5 „KUJAWSKO-POMORSKA TELEOPIEKA ETAP I” PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY Z PROGRAMU REGIONALNEGO FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA KUJAW I POMORZA NA LATA 2021-2027

Gmina Więcbork jako partner przystąpiła do realizacji projektu „Kujawsko-Pomorska Teleopieka Etap I” nr FEKP.08.24-IZ.00-0023/23 będącego odpowiedzią na ogłoszony nabór przez Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego nr FEKP.08.24-IZ.00-046/23 w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza na lata 2021-2027 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach Priorytetu 8: Fundusze europejskie na wsparcie w obszarze rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego, Działanie 8.24: Usługi społeczne i zdrowotne.

Partnerem wiodącym projektu jest **Województwo Kujawsko – Pomorskie**, w imieniu którego realizatorem jest **Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu** a jednym z 90 Partnerów tego projektu jest **Gmina Więcbork**, w imieniu której projekt realizuje **Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku**. Umowę o partnerstwie podpisano w dniu **8 marca 2024 r.**

Projekt realizowany jest w okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2026 r. (36 miesięcy).

Celem projektu jest **zwiększenie dostępu do usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym w postaci usług opiekuńczych, pomocy sąsiedzkiej, wolontariatu opiekuńczego przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii takich jak teleopieka dla 3500 osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, mieszkających na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, w tym dla 50 osób zamieszkujących na terenie gminy Więcbork.**

Projekt opiera się na 3 zadaniach:

1. usługi społeczne świadczone w środowisku lokalnym,
2. świadczenie usług w obszarze teleopieki,
3. świadczenia w obszarze telemedycyny.

Całkowita łączna wartość Projektu wynosi **33 316 303 zł**, w tym łączne dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus oraz budżetu Państwa wynosi 31 650 487 zł.

Zgodnie z budżetem szczegółowym projektu, Gmina Więcbork w okresie realizacji projektu dysponuje łączną kwotą 140 212 zł, z czego 20 000 zł stanowi wkład własny, pozostałą kwotę 120 212 zł stanowi dofinansowanie (w tym: koszty bezpośrednie 110 000 zł, koszty pośrednie 10 212 zł).

Zgodnie z planem finansowym tut. ośrodek w 2024 r. dysponował ogólną kwotą **36 600 zł (0 zł – wkład własny oraz 36 600 zł – łączne dofinansowanie z czego: 32 747 zł z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, 3 853 zł z budżetu Państwa)**. Na dzień 31.12.2024 r. wydatkowano **36 600 zł** co stanowi 100% ogółu planu.

Rzeczpospolita
Polska

Województwo
Kujawsko-Pomorskie

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

2.6 "KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W WIĘCBORKU" PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY Z PROGRAMU REGIONALNEGO FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA KUJAW I POMORZA NA LATA 2021-2027

Gmina Więcbork jako partner przystąpiła do realizacji projektu „Klub Integracji Społecznej w Więcborku” nr FEKP.08.20-IZ.00-0003/23 będącego odpowiedzią na ogłoszony nabór przez Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego nr FEKP.08.20-IZ.00-068/23, w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza na lata 2021-2027 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach Priorytetu 8: Fundusze europejskie na wsparcie w obszarze rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego, Działanie 8.20: Aktywne włączenie społeczne.

Partnerem wiodącym projektu jest **Fundacja Gospodarcza PRO EUROPA w Toruniu**, natomiast Partnerem jest Gmina Więcbork, w imieniu której projekt realizuje Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku. Umowę o partnerstwie podpisano w dniu 29 maja 2024 r.

Projekt realizowany będzie w okresie od 01.08.2024 r. do 31.08.2026 r. (25 miesięcy).

Celem projektu jest aktywizacja społeczna i zawodowa 36 uczestników poprzez działania aktywizacyjne w nowo utworzonym Klubie Integracji Społecznej w gminie Więcbork, którego siedzibą stała się świetlica wiejska w Wituni.

Projekt opiera się na 4 zadaniach:

1. indywidualne wsparcie uczestników KIS,
2. reintegracja społeczna – warsztaty,
3. reintegracja zawodowa – doradztwo,
4. szkolenia zawodowe i staże.

Całkowita łączna wartość projektu wynosi 827 492 zł, w tym dofinansowanie wynosi 786 118 zł. Zgodnie ze szczegółowym budżetem, Gmina Więcbork w okresie jego realizacji dysponuje łączną kwotą 135 424 zł, z czego 36 960 zł stanowi niepieniężny wkład własny, pozostałą kwotę 98 464 zł stanowi dofinansowanie (w tym: koszty bezpośrednie 94 464 zł, koszty pośrednie: 4 000 zł).

Zgodnie z planem finansowym tut. ośrodek w 2024 r. dysponuje ogólną kwotą **61 600 zł** (w tym: koszty bezpośrednie 57 600 zł, koszty pośrednie 4 000 zł). Na dzień 31.12.2024 r. wydatkowano kwotę **56 378 zł** (91,52% ogółu planu).

Rzeczpospolita
Polska

Województwo
Kujawsko-Pomorskie

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

2.7 RZĄDOWY PROGRAM „ASYSTENT OSOBISTY OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ” DLA JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO - EDYCJA 2024

Gmina Więcbork w 2024 r. przystąpiła do realizacji resortowego Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „**Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością**” dla **Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024** zgodnie z umową nr 21/2024/AOOzN zawartą w dniu 26.02.2024 r.

Program finansowany jest ze środków Funduszu Solidarnościowego.

Usługi asystenta wpisują się w główny cel funkcjonowania Funduszu, którego ideą jest m. in. wsparcie społeczne osób niepełnosprawnych w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym.

Usługi asystenckie świadczone w okresie 02-12/2024, obejmując wsparciem **70 osób**, tj.:

- 66 osób (posiadających orzeczenie o niepełnosprawności w znacznym lub umiarkowanym stopniu),
- 4 dzieci do 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Na rzecz tych osób w roku 2024 wykonano 24.289 godzin usług.

Do realizacji usług asystenckich na podstawie umów cywilnoprawnych (tj. umów zleceń) zaangażowano 25 asystentów (umowa zlecenie).

Koszt jednej godziny zegarowej wynagrodzenia z tytułu świadczenia usług asystenta nie przekracza **45 zł brutto wraz z kosztami pracodawcy**. Pomoc asystenta dla odbiorcy usługi była bezpłatna.

Na ten cel w 2024 r. tut. ośrodek dysponował środkami Funduszu Solidarnościowego w łącznej kwocie **1 158 230 zł**.

Koszty obsługi zadania, wyniosły nie więcej niż 2% środków przekazanych na realizację Programu, które zostały przeznaczone na dodatki do wynagrodzeń za obsługę zadania.

Na dzień 31.12.2024 r. wydatkowano łącznie **1 146.787 zł**, co stanowi 99,01% ogółu planu. Dodatkowo wniesiono wkład własny finansowy w wysokości **600 zł** (koszty materiałów biurowych).

Dodatkowo **5 niepełnosprawnych mieszkańców gminy Więcbork** skorzystało z usług asystencji osobistej organizowanych przez **Stowarzyszenie Dorośli Dzieciom w Sępólnie Krajeńskim**, w ramach realizowanego **Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami” – edycja 2024**.

2.8 KLUB SAMOPOMOCY - KLUB SENIOR+

Klub „Senior+” w strukturze organizacyjnej tut. ośrodka działa jako ośrodek wsparcia dziennego, w formie klubu samopomocy od 2018 r.. Klub dysponuje **40 miejscami**. Siedzibą klubu jest Centrum Aktywności Seniora. Z cyklicznych zajęć edukacyjnych, animacyjnych i kulturalnych nadal korzysta **67 osób**

60+. Działania w klubie wspierane są również przez wolontariuszy.

W 2024 r. Klub zaoferował uczestnikom:

- **77 różnorodnych dni aktywności** sfinansowanych ze środków własnych gminy Więcbork (m.in. warsztaty tematyczne, spotkania integracyjne, edukacyjne, okolicznościowe, spotkania prowadzone przez ludzi z pasją, zajęcia z kultury animacyjnej, tematyczne transmisje on-line);
- **7 wyjazdów** (np. udział w: Przemarszu Kapeluszowym w Kamieniu Kraj., Konferencji ZUS w Bydgoszczy, wyjazdach na basen, wyjeździe do: Krynicy Morskiej, kręgielni; filharmonii);
- **5 zabaw integracyjnych** których koszty współfinansowane były przez samych klubowiczów.

Zgodnie z planem finansowym w 2024 r. na realizację powyższego zadania tut. ośrodek dysponował ogólną kwotą **21 920 zł**, na dzień 31.12.2024 r. wydatkowano 100% ogółu planu.

Nadmienia się, iż w 2024 r. lokalna organizacja pozarządowa pn. **Stowarzyszenie Aktywnych Społecznie w Więcborku**, w ramach działań zaoferowała klubowiczom udział w **4 inicjatywach finansowanych z:**

- **dotacji Burmistrza Więcborka:** Piknik Przyjaźni 2024: 3 500 zł; Nordic Walking po Krajinie: 1 800 zł;
- **dotacji Starosty Sępoleńskiego ze środków PFRON:** Więcborski Dzień Seniora 2024: 2 100 zł; Piknik Przyjaźni 2024: 2 393 zł.

Łączny budżet omawianych przedsięwzięć wynosił **9 793 zł**.

Dodatkowo, w ramach współpracy partnerskiej z Fundacją „Na Dzik” z Samociążka seniorom z powiatu sępoleńskiego, w tym również wieźborczanom zaproponowano udział w bardzo ciekawym projekcie, pn. „Dziki Centrum Aktywności Seniora” którego koszty zostały dofinansowane ze środków Programu Wieloletniego na rzecz osób starszych „Aktywni+” na lata 2021-2025 – edycja 2024.

Łącznie w projekcie wzięło udział **200 seniorów z powiatu sępoleńskiego**, którym zaoferowano bezpłatny udział w:

- 3 warsztatach pn. „Co byczy w ulu?” (dla łącznie 48 os);
- 4 wyjazdowych warsztatach pn. „Dzika kuchnia” które odbywały się Zespole Pałacowo-Parkowym w Ostromecku (dla łącznie 48 os);
- 4 spaceru pn. „Birdwatching” (obserwacja ptaków Krajeńskiego Parku Krajobrazowego) i 4 spaceru pn. „Beewatching” (obserwacja owadów zapylających) - (dla 48 os);
- 12 sesjach w domku do apiterapii oraz kąpielach leśnych w Pasiece w Samociążku (dla 60 os);
- 4 wykłady na temat **Eko-wolontariatu** (dla łącznie 80 os) i 1 szkoleniu "Eko-wolontariat" (dla 100 os);
- utworzeniu **Spółecznego ogrodu roślin nektaro- i pyłkodajnych** (w przygotowanie którego zaangażowało się 48 os.), ogród powstał przy budynku będącym siedzibą tut. ośrodka. co znacznie wzbogaciło wizerunek otoczenia.

Projekt podsumowano podczas zorganizowanego dla 40 osób seminarium podczas którego rozstrzygnięto konkurs na „Wolontariusza Roku 2024” – którym zostały 3 seniorki z **Więźborskiego Koła „Iglą Malowane”**.

W ramach współpracy z Fundacją „Na Dzik” z Samociążka przygotowano i sfinansowano wydanie 2 biuletynów (nr 9 i nr 10) wydanych w okresach półrocznych podsumowań, pn. „#Senior – półrocznik społeczno – kulturowy dla seniorów”, upowszechnianych w ilości 500 egz. każdy.

okładka Biuletynu nr 9 (styczeń – czerwiec 2024 r.)

okładka Biuletynu nr 10 (lipiec - grudzień 2024 r.)

Klubowicze otrzymują „Miesięczny harmonogram wydarzeń” organizowanych w Klubie, w 2024 roku, zostali zaproszeni na łącznie 131 wydarzeń, bez względu na sposób finansowania i głównego organizatora.

Siedzibą Klubu jest **CENTRUM AKTYWNOŚCI SENIORA** utworzone, w ramach realizowanego projektu pn. „*Przebudowa, rozbudowa oraz zmiana sposobu użytkowania budynku gospodarczego na klub samopomocy dla mieszkańców gminy Więcbork oraz pomieszczenia socjalne wraz z budową parkingu*” dofinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, w ramach RPO Województwa Kuj-Pom na lata 2014-2020.

W 2024 r. w budynku odbyło się **386 różnorodnych aktywności**, skierowanych głównie do społeczności senioralnej.

Nadmienia się, iż centrum stało się również miejscem cyklicznych spotkań m.in. Chóru LUTNIA, słuchaczy Uniwersytetu III Wieku, Harcerzy i Zuchów, grupy Więcborskich Rykoteek, członków Stowarzyszenia Klub Abstynenta RAZEM OD NOWA.

3. WSPARCIE UDZIELANE OBYWATEŁOM UKRAINY W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM NA TERYTORIUM TEGO PAŃSTWA

Mieszkańcom Ukrainy, którzy przybyli do Polski i których pobyt został uznany za legalny, na podstawie Ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. z 2024 r. poz. 167 ze zm.), przysługuje różnorodne wsparcie w ramach szeroko pojętego zabezpieczenia społecznego.

Aby otrzymać wsparcie obywatel Ukrainy (również dziecko) musi posiadać **numer PESEL** (*papierowe powiadomienie o wydaniu numeru PESEL z systemowym dopiskiem: „posiada status UKR”*).

Wypłata świadczeń jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej realizowanym przez gminy. Koszty świadczeń są finansowane z budżetu państwa i pochodzą w 100% z **Funduszu Pomocy**.

• ŚWIADCZENIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ

Mając na uwadze regulacje dotyczące ograniczonego okresu pobytu obywateli Ukrainy w Polsce, świadczenia z pomocy społecznej miały charakter **doraźny, krótkoterminowy** (np. jeden, dwa miesiące), stanowiąc wsparcie w przetrwaniu trudnych sytuacji życiowych i zabezpieczając najpilniejsze wydatki bytowe: osób w podeszłym wieku, osób z niepełnosprawnością, matek z małymi dziećmi.

W 2024 r. ze świadczeń pomocy społecznej skorzystała 1 rodzina w formie **zasiłku okresowego**, w łącznej kwocie **5.059 zł**, (tj. 6 świadczeń),

Paczki żywnościowe zawierające przekazane przez CARITAS w Bydgoszczy produkty przekazano 4 obywatelom Ukrainy.

• ŚWIADCZENIA RODZINNE

Od 24.02.2022 r. obowiązuje **ustawa z dnia 12.03.2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa**.

Zgodnie z art. 26 ustawy z dnia 12.03.2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznany za legalny przysługuje **prawo do świadczeń rodzinnych**, o których mowa w ustawie z dnia 28.11.2003 r. o świadczeniach rodzinnych – odpowiednio na zasadach i w trybie określonych w tych przepisach, z wyłączeniem warunku posiadania karty pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”.

W 2024 r. na realizację powyższego zadania wydatkowano kwotę **51 600 zł**, z czego koszty obsługi powyższego zadania w 2024 r. wyniosły **1409 zł** (koszty obsługi świadczeń rodzinnych wypłacanych obywatelom Ukrainy reguluje ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych). W 2024 r. wypłacono świadczenia rodzinne na łączną kwotę **37 096 zł** oraz opłacono składkę na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz ubezpieczenie zdrowotne na łączną kwotę **13 095 zł**.

Tabela 10, Wydatki na świadczenia rodzinne finansowane z Funduszu Pomocy w 2024 r.

Lp.	Świadczenia	Liczba świadczeń	Koszt (w zł)
1.	ZASIŁEK RODZINNY	10	1 240
2.	ŚWIADCZENIE PIEŁĘGNACYJNE	12	35 856
3.	SKŁADKA NA UBEZPIECZENIE EMERYTALNE I RENTOWE	12	9 868
4.	SKŁADKA NA UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE	12	3 227
	RAZEM	46	50 191

Źródło: analiza własna

• ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE ZA ZAPEWNIENIE ZAKWATEROWANIA I WYŻYWIENIA OBYWATEŁOM UKRAINY

Zgodnie z art. 13 (uchylony dn. 01.07.2024 r.) ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 167 ze zm.) każdemu podmiotowi, w szczególności osobie fizycznej prowadzącej gospodarstwo domowe, który zapewni, na własny koszt, zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy, może być przyznane na jego wniosek świadczenie pieniężne z tego tytułu nie dłużej niż za okres 120 dni od dnia przybycia obywatela Ukrainy na terytorium RP. Okres wypłaty świadczenia może być przedłużony w szczególnie uzasadnionych przypadkach. Wysokość świadczenia ustalono w kwocie **40 zł za osobę dziennie**.

Nadmienia się, iż w 2024 r. wpłynęły **4 wnioski** (wszystkie wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie).

Finalnie **1 osoba** prowadząca gospodarstwo domowe udzieliła schronienia **2 obywatelom Ukrainy** przebywających na terenie gminy Więcbork.

Plan budżetu na 2024 r. wynosił **19 440 zł**, z czego wydatkowano **19 440 zł** (co stanowi 100% wykonania planu). Koszt obsługi zadania regulowane ustawą z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa wyniosły **96 zł**.

4. PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE

Prace społecznie użyteczne (dalej: PSU) mogą wykonywać osoby bezrobotne, bez prawa do zasiłku korzystające jednocześnie ze świadczeń z pomocy społecznej, w wymiarze do 10 godzin tygodniowo.

PSU są formą aktywizacji zawodowej, spełniają rolę pomocową oraz kształtują postawy i przywracają zdolność pełnienia ról społecznych i zawodowych. Stwarzają warunki powrotu na rynek pracy osobom długotrwale bezrobotnym. Ponadto mają za zadanie zdyscyplinowanie osób bezrobotnych – odmowa pracy na rzecz gminy **może skutkować ograniczeniem lub odmową udzielenia wsparcia z pomocy społecznej**.

Z tytułu wykonywania PSU osoby otrzymują świadczenie pieniężne, aktualnie **w wysokości 12,20 zł za godzinę** (od świadczenia pieniężnego z tytułu wykonywania PSU nie jest odprowadzany podatek, składka na ubezpieczenie społeczne ani zdrowotne, jednak świadczenie to nie jest wolne od potrąceń komorniczych).

Tabela 11, Charakterystyka PSU

L.p.	Wyszczególnienie 19 instytucji/podmiotów korzystających z PSU	łącznie – 44 osoby*
1.	11 sołectw	16
2.	Urząd Miejski w Więcborku	12
3.	MGOPS w Więcborku oraz Świetlica Środowiskowa „Uśmiech”	9
4.	Szkoły podstawowe	2
5.	MG Biblioteka Publiczna w Więcborku oraz MGOK w Więcborku	4
6.	Środowiskowy Dom Samopomocy w Więcborku	1

Źródło: analiza własna na podstawie wykonywanych prac w 2024 r.

*wartość odzwierciedlająca narastającą liczbę osób w obu okresach uruchomienia PSU

W 2024 r. PSU wykonywane były w zakresie prac porządkowych przez **39 osób bezrobotnych** oraz w zakresie pomocy opiekunowi świadczącemu usługi opiekuńcze przez **5 osób bezrobotnych** (z czego 30 K i 14 M).

Plan budżetu w 2024 r. wynosił **147 240 zł**, z czego wydatkowano **141 414 zł** (co stanowi 96,04% wykonania planu). Kwota refundacji z PUP w Sępólnie Krajeńskim wyniosła **84 849 zł**. Osoby wykonujące PSU łącznie przepracowały **12 140 godzin**.

Nadmienia się, iż w wyniku wykonywania PSU **6 osób podjęło zatrudnienie, 2 osoby zostały skierowane na staż**.

5. GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA OKRES 01.04.2022- 31.12.2025

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na okres 01.04.2022-31.12.2025 został przyjęty Uchwałą NR XLIV/319/22 Rady Miejskiej w Więcborku z dnia 30 marca 2022 r.

Nadrzędnym celem Programu **jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych, ograniczanie używania środków psychoaktywnych oraz wspomaganie procesów ułatwiających mieszkańcom naszej gminy radzenie sobie z trudnościami zagrażającymi ich prawidłowemu rozwojowi jak i funkcjonowaniu ich rodzin**.

Założone cele w głównej mierze miały zostać osiągnięte poprzez szeroko rozumianą **profilaktykę**.

W ramach Programu zostały dofinansowane działania **PORADNI LECZENIA UZALEŻNIEŃ W WIĘCBORKU** związane z realizacją ponadpodstawowych programów. Pozwoliło to na zwiększenie ilości godzin pracy Poradni o 234 dodatkowe godziny. W ramach dofinansowania przeprowadzono 84 godziny terapii indywidualnej (60 osób), 132 godziny pracy grupowej (47 osób) oraz 18 godzin pracy lekarza psychiatry-konsultacji na potrzeby klientów asystentów rodziny i pracowników socjalnych, a także na rzecz osób z innym rozpoznaniem niż te, którymi dysponuje poradnia w ramach refundacji NFZ. Od 2020 roku większość pacjentów Poradni stanowią członkowie rodzin osób uzależnionych. Poza uzależnieniami od alkoholu, Poradnia pracowała też z uzależnionymi od leków opiatowych, benzodiazepin, THC, i innych środków psychoaktywnych. Pacjenci Poradni mają zdiagnozowane także różnego typu zaburzenia odżywiania, schizofrenię, chorobę afektywną dwubiegunową (ChAD), zaburzenia depresyjne nawracające, różnego typu zaburzenia osobowości, największą grupę obejmują zaburzenia lękowe różnego typu.

W 2024 r. w ramach przekazanych środków prowadzono:

Działania na rzecz osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych

- **10 osób uczestniczyło w ZAJĘCIACH - BUDOWANIE, ZWIĘKSZANIE UMIEJĘTNOŚCI INTERPERSONALNYCH**, które odbywały się od 12.01.2024 r. do 05.04.2024 r. (12 razy po 3 godziny). Celem zajęć był rozwój i podtrzymanie zdolności do patrzenia na świat z własnego punktu widzenia bez jednoczesnej krzywdy dla siebie i innych oraz danie możliwości autokontroli.
- **12 osób uczestniczyło w WARSZTACIE – JAK ODZYSKAĆ POCZUCIE WŁASNEJ WARTOŚCI**, który odbywał się od 25.10.2024 r. do 20.12.2024 r. (8 razy po 3 godziny). Celem warsztatu było wykształcenie samooceny, szacunku do siebie, poznanie swoich zasobów i możliwości wykorzystania ich.

Działania na rzecz członków rodzin osób uzależnionych oraz doznających przemocy domowej

- **25 osób uczestniczyło w WARSZTACIE – BUDOWANIE KONSTRUKTYWNEGO „JA”**, który odbywał się w dwóch turach od 03.04.2024 r. do 05.07.2024 r. i od 12.07.2024 r. do 18.10.2024 r. (12 razy po 3 godziny) Celem warsztatu było poznanie własnych zasobów i ograniczeń oraz stabilizacja i racjonalność w myśleniu o sobie i swoim związku z osobą bliską.

Ważnym elementem funkcjonowania Poradni jest **praca lekarza psychiatry**. Dofinansowanie pozwoliło na dodatkową pracę specjalisty w wymiarze 18 godzin, co pomogło w pracy z osobami z zaburzeniami i chorobami psychicznymi zarówno pacjentom jak i asystentom rodziny oraz pracownikom socjalnym.

W roku 2024 w **PORADNI LECZENIA UZALEŻNIEŃ W WIĘCBORKU** zatrudnieni byli: psycholog posiadający jednocześnie certyfikat specjalisty psychoterapii uzależnień, lekarz psychiatra, certyfikowany specjalista psychoterapii uzależnień, który posiada także wykształcenie pedagogiczne ze specjalizacją resocjalizacji oraz profilaktyki społecznej.

W 2024 r. na realizację programów profilaktycznych wpłynął **1 wniosek**, został on zaopiniowany negatywnie. Program opierał się na strategii przekazywania informacji o skutkach działania substancji psychoaktywnych. Samo posiadanie wiedzy na temat skutków używania substancji psychoaktywnych nie jest wystarczającym czynnikiem chroniącym. Programy informacyjne powodują zmianę poziomu wiedzy, ale nie wpływają na zachowanie. Okazuje się bowiem, że mimo posiadanej wiedzy ludzie podejmują zachowania ryzykowne. Programy profilaktyczne powinny posiadać działania wzmacniające czynniki chroniące, a także działania ograniczające wpływ czynników ryzyka.

Oferty opiniował zespół powołany przez Dyrektora MGOPS w Więcborku zarządzeniem nr DO.021.14.2024 z dnia 13 września 2024 r.

W profilaktyce szkód związanych z nadużywaniem alkoholu, narkotyków, uzależnień behawioralnych istotne znaczenie mają nie tylko zajęcia z młodzieżą, rodzicami oraz nauczycielami, ale również **KAMPANIE SPOŁECZNE** zaadresowane do ściśle określonych grup i środowisk społecznych. Celem kampanii jest

promowanie konstruktywnych postaw, zdrowego stylu życia oraz atrakcyjnych dla dzieci i młodzieży zachowań prospołecznych jako alternatywy wobec picia alkoholu, zażywania narkotyków oraz stosowania przemocy. W 2024 r. realizowano kampanię społeczną „**ZACHOWAJ TRZEŻWY UMYŚŁ**”. Materiały zostały przekazane do placówek oświatowych, świetlicy środowiskowej i były wykorzystywane przez wychowawców i pedagogów na lekcjach wychowawczych. Uczniowie Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Sępólnie Kr. Oddziału Zamiejscowego w Więcborku w ramach kampanii ZTU wzięli udział w konkursie plastycznym, ich prace zostały docenione, otrzymali nagrody książkowe.

W 2024 roku zakupiono także broszury profilaktyczne: „Procedura Niebieskiej Karty”; „Wychowanie bez przemocy”, „Cięża bez alkoholu”, „Uzależnienia behawioralne”, „Cyberprzemoc”, „Wychowanie bez przemocy – jak zbudować pozytywną relację z dzieckiem”, „Uzależnienie od alkoholu, a rodzina”, „Uzależnienie od alkoholu- przyczyny, objawy i powrót do zdrowia”, „Narkotyki i dopalacze – rodzaje, działania, objawy używania”.

Policjanci z Posterunku Policji w Więcborku w ramach realizowanych działań profilaktycznych „Bądź trzeźwy na drodze” otrzymali **22 pakiety profilaktyczne dla kierowców**. W skład pakietu wchodził: narkotest, alkotest, zapach samochodowy, broszura „Profilaktyka prowadzenia pojazdów w stanie zwiększającym ryzyko wypadków drogowych z naciskiem na nietrzeźwość kierowcy” oraz broszura „Profilaktyka uzależnień od narkotyków dla młodzieży”.

W 2024 roku przeprowadzono przez firmę zewnętrzną „Terenowe szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych połączone z próbą zakupu alkoholu przez Tajemniczego Klienta” **w 34 punktach sprzedaży alkoholu** na terenie gminy Więcbork. Tajemniczy klient to osoba, która niedawno ukończyła 18 lat (wyglądająca młodo). Osoba szkoląca to pracownik Centrum Działań Profilaktycznych. W trakcie audytu skupiono się na kilku kluczowych aspektach takich jak: **weryfikacja wieku nabywców alkoholu** (sprawdzenie, czy sprzedawcy żądają dokumentu tożsamości w celu potwierdzenia pełnoletności klientów), **przestrzeganie zasad odpowiedzialnej sprzedaży** (ocena, czy sprzedawcy wykazują się odpowiedzialnością w przypadkach, gdzie klient może wydawać się niepełnoletni lub nietrzeźwy), **zgodność z przepisami prawa** (sprawdzenie, czy wszystkie punkty sprzedaży mają odpowiednie zezwolenia i czy przestrzegają zakazów dotyczących reklamowania alkoholu oraz innych regulacji). Wyniki audytu nie są pochlebne ponieważ aż w 23 przypadkach na 34 sprzedawcy sprzedali alkohol bez weryfikacji wieku klienta, co stanowi poważne naruszenie przepisów prawa oraz zasad odpowiedzialnej sprzedaży. W wielu przypadkach sprzedawcy tłumaczyli brak weryfikacji tym, że klient wyglądał na pełnoletniego. W 3 punktach odnotowano brak widocznych tabliczek informacyjnych o zakazie sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim, co może wpływać na świadomość klientów oraz skuteczność przestrzegania przepisów przez sprzedawców. Burmistrz Więcborka wysłał do przedsiębiorców biorących udział w szkoleniu wyniki audytu wraz z rekomendacjami mającymi na celu zniwelowanie nieprawidłowości w opisanym powyżej obszarze.

W celu podniesienia kwalifikacji i profesjonalizmu świadczonych usług **5 osób** wzięło udział w szkoleniu „Sytuacja dziecka w rodzinie alkoholowej- pomoc dziecku krzywdzonemu, praca z rodziną alkoholową w obszarze pomocy psychologicznej i interwencji, nowe procedury reagowania na przemoc wobec dziecka w rodzinie alkoholowej, procedura NK”, **1 osoba** wzięła udział w szkoleniu dla nowych członków GKRPA. W ramach ogólnopolskiej kampanii DZIECIŃSTWO BEZ PRZEMOCY dla członków GKRPA w Więcborku, Zespołu Interdyscyplinarnego w Więcborku, grup diagnostyczno – pomocowych zorganizowano zajęcia warsztatowo – dyskusyjne na temat bezpieczeństwa dzieci, ochrony ich przed przemocą. Udział w zajęciach wzięło **28 osób**.

Gmina Więcbork finansuje także zadanie **Kujawsko – Pomorska „Niebieska Linia” Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie**. Mieszkańcy naszej gminy mogli skorzystać z bezpłatnej pomocy prawnej, konsultacji i porad psychologicznych.

5.1 GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Przeciwdziałanie alkoholizmowi jak i przeciwdziałanie narkomanii zgodnie z odpowiednimi ustawami jest zadaniem własnym gminy. Burmistrz realizuje zadania nałożone na gminę przy pomocy **GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH** (dalej: GKRPA). W skład Komisji wchodziło 10 osób z różnych środowisk, które działają w **dwóch Zespołach: Motywującym i Kontrolnym**. Komisja działa na podstawie regulaminu.

GKRPA w 2024 r. odbyła 4 posiedzenia plenarne, **zaopiniowano pozytywnie sześć wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych**. Odbyło się również 12 posiedzeń Zespołu Motywującego i 2 posiedzenia Zespołu Kontrolnego.

Członkowie Zespołu Motywującego podejmowali działania na rzecz osób nadużywających alkoholu – na spotkania wysłano zaproszenia dla 57 osób (tj. 14 K, 43 M). Odpowiedziało na nie **26 osób** (tj. 8 K, 18 M) i to z nimi członkowie Zespołu prowadzili rozmowy na temat ograniczenia spożywania alkoholu i zażywania narkotyków, zmiany stylu życia oraz motywowali do podjęcia leczenia odwykowego.

Członkowie Zespołu Kontrolnego przeprowadzili **2 kontrole** w sklepach prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

W 2024 r. do GKRPA wpłynęło **29 wniosków o podjęcie działań wobec 23 osób nadużywających alkohol tj. 3 kobiet i 20 mężczyzn** (wobec 6 osób złożono więcej niż 1 wniosek):

- a) 15 wniosków skierowanych zostało przez członków grup diagnostyczno - pomocowych,
- b) 5 wniosków kierowanych było przez funkcjonariuszy Policji,
- c) 7 wniosków złożonych przez pracowników socjalnych,
- d) 2 wnioski złożone przez członków rodziny.

W 2024 roku skierowano **1 osobę** na badania przez biegłych sądowych oraz **1 wniosek do sądu**.

Sąd Rejonowy w Tucholi w 2024 r. wobec osób, które kierowane były na leczenie odwykowe wydał:

- a) 1 postanowienie o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w warunkach stacjonarnych (sprawa z 2021 r.),
- b) 1 postanowienie o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w warunkach niestacjonarnych (sprawa z 2022 r.),
- c) 1 postępowanie zostało umorzone (sprawa z 2023 r.), osoba dobrowolnie poddała się leczeniu w warunkach stacjonarnych.

Wobec 6 osób postępowanie jest w toku (w tym 1 sprawa z 2021 r., 1 sprawa z 2022 r., 3 sprawy z 2023 r. i 1 sprawa z 2024 r.).

Członkowie GKRPA wskazani w Porozumieniu o współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym w Więcborku w ramach działań na rzecz osób, rodzin dotkniętych przemocą domową brali udział w posiedzeniach Grup Diagnostyczno - Pomocowych. Dotyczyło to **40 rodzin**, w których występował także problem używania alkoholu. Przedstawiciel GKRPA na spotkaniach:

- a) informował o możliwościach prawnych dotyczących zobowiązania poddawania osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc domową, leczeniu odwykowemu,
- b) motywował do udziału w grupach wsparcia dla osób współuzależnionych,
- c) motywował do udziału w grupie terapeutycznej.

Zgodnie z zapisami Gminnego Programu Profilaktycznego i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na okres 01.04.2022-31.12.2025 podmioty, o których mowa w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie mogą ubiegać się o dofinansowanie działań profilaktycznych w ramach ogłaszanego przez Burmistrza Więcborka otwartego konkursu ofert

na wykonywanie zadań publicznych w zakresie kultury, kultury fizycznej, sportu i rekreacji oraz przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym.

Na realizację zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na okres 01.04.2022-31.12.2025 w 2024 r. dysponowano kwotą, w łącznej wysokości **439 150 zł** (w tym na działalność Świetlicy Środowiskowej „Uśmiech” w Więcborku 369 150 zł), z czego wydatkowano **417 636 zł** co stanowi **95,10%** ogółu planu.

6. GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE WIĘCBORK NA LATA 2024-2030

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Więcbork na lata 2024 – 2030 został przyjęty uchwałą nr V/45/24 Rady Miejskiej w Więcborku z dnia 2 września 2024 r. Głównym jego celem jest **zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej oraz ograniczenie skali zjawiska na terenie miasta i gminy Więcbork.**

Jako cele szczegółowe określono:

1. Wzrost oddziaływań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie zjawiska przemocy domowej.
2. Zwiększenie pomocy, ochrony i wsparcia na rzecz osób doznających przemocy domowej.
3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.
4. Podniesienie kompetencji służb realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Realizatorami i partnerami Programu są w szczególności:

1. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku,
2. Zespół Interdyscyplinarny w Więcborku,
3. Punkt Interwencji Kryzysowej działający przy MGOPS w Więcborku,
4. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Więcborku,
5. Posterunek Policji w Więcborku,
6. „Stowarzyszenie Aktywnych Społecznie” w Więcborku,
7. NZOZ PROVITA Sp. z o. o. w Więcborku, Poradnia Leczenia Uzależnień,
8. Biuro Obsługi Oświaty Samorządowej w Więcborku,
9. Szkoły podstawowe, ponadpodstawowe i branżowe działające na terenie gminy Więcbork,
10. Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Sądzie Rejonowym w Tucholi,
11. Prokuratura Rejonowa w Tucholi oraz inni przedstawiciele niż w/w podmioty działające na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej,
12. Urząd Miejski w Więcborku,
13. Świetlica Środowiskowa „Uśmiech” w Więcborku – placówka wsparcia dziennego,
14. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku,
15. Stowarzyszenie Klub Abstynenta Razem Od Nowa.

22 czerwca 2023 roku weszły w życie bardzo ważne zmiany w przepisach dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej. Przepisy które weszły w życie zmieniły terminologię stosowaną w ustawie- pojęcie przemocy w rodzinie zostało zastąpione przemocą domową. Zmiana ta zapewniła właściwe spojrzenie na jednostkę doznającą przemocy, a nie rodzinę jako taką, w której przemoc występuje. **Nowelizacja rozszerzyła również dotychczasowe formy przemocy domowej o dwie kolejne formy tj. przemoc**

ekonomiczną i cyberprzemoc. Krąg osób, na które oddziałują zmienione przepisy został rozszerzony między innymi: o byłego małżonka, byłego partnera lub inną osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania. Ustawowej definicji doczekało się także pojęcie osoby stosującej przemoc domową należy przez to rozumieć **pełnoletniego**, który dopuszcza się przemocy domowej wobec osób podlegających ochronie. Nowelizacja rozszerzyła oddziaływania skierowane do osób stosujących przemoc domową m.in. o programy korekcyjno- edukacyjne i psychologiczno – terapeutyczne. Wprowadzone zostały przepisy umożliwiające złożenie zawiadomienia o popełnieniu wykroczenia przez osobę stosującą przemoc domową, w przypadku uporczywego uchylania się przez nią od udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych. Zmiany obejmują także procedurę NK- grupa diagnostyczno – pomocowa została zobligowana do 9 miesięcznego monitorowania sytuacji osób lub rodzin po zakończeniu procedury NK. Grupa posiada także kompetencje do występowania do ZI z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno – edukacyjnym lub programie psychologiczno – terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową. Ustalono także właściwość miejscową gminy do realizacji procedury NK tj. według miejsca zamieszkania osoby doznającej przemocy domowej.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Więcbork na lata 2024-2030 zakłada:

- 1. Zwiększenie wiedzy i zaangażowania społeczności lokalnych na rzecz ujawniania i zgłaszania przemocy oraz reagowania w sytuacji bycia świadkiem przemocy domowej, a także wzrost świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej oraz działań realizowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w tym zwiększenie świadomości na temat praw i możliwości skorzystania z pomocy przez osoby doznające przemocy.**

Powyższe dwa cele są ze sobą związane i niejednokrotnie podejmowanie określonego działania w jednym z nich wpływa także na realizację drugiego. Do jednych z takich działań bez wątpienia należą **standardy ochrony małoletnich**, których obowiązek opracowania odbił się dużym echem w mediach i instytucjach, które zostały zobligowane do ich wdrożenia. Standardy są ochroną przed krzywdą tj. przemocą, nadużyciem, wykorzystywaniem i zaniedbaniem. Tworzą one politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem, edukują i monitorują zaangażowanie personelu w przeciwdziałaniu krzywdzeniu dzieci, a także wprowadzają procedury zgłaszania oraz podejmowania interwencji w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci. Do utworzenia i wprowadzenia w życie standardów ochrony małoletnich jest Organ zarządzający szkołą, przedszkolem, inną placówką oświatową, placówką wychowawczą, resocjalizacyjną, opiekuńczą, artystyczną, medyczną, sportową, religijną, rekreacyjną oraz inną związaną z realizacją zainteresowań przez dzieci.

Nie bez znaczenia jest tutaj praca członków grup diagnostyczno – pomocowych na rzecz osób doznających przemocy domowej i wobec osób stosujących przemoc domową. Dużym wsparciem i pomocą w działaniach grup diagnostyczno - pomocowych okazał się psycholog świadczący wsparcie w Punkcie Interwencji Kryzysowej, a także terapeuci i lekarz psychiatra zatrudnieni w Poradni Leczenia Uzależnień w Więcborku. Terapia daje szansę na odbudowę własnej samooceny, poczucia własnej wartości. Interwent w ramach pracy z osobą doznającą przemocy pomaga jej w odzyskaniu równowagi psychofizycznej i mechanizmów samodzielnego radzenia sobie, buduje plan bezpieczeństwa oraz uruchamia zasoby wewnętrzne i wsparcie środowiskowe.

Dużą rolę w tym temacie odgrywają programy wychowawczo – profilaktyczne opracowane przez placówki oświatowe z terenu gminy Więcbork. W ramach tych programów, wychowawcy, nauczyciele, pedagodzy mają obowiązek kształtowania postaw społecznych uczniów i respektowania norm społecznych, przestrzegania praw dziecka i praw człowieka. Profilaktyka ujęta w tych programach wspiera dzieci i młodzież w radzeniu sobie z trudnościami, ogranicza oraz likwiduje czynniki ryzyka oraz inicjuje i wzmacnia czynniki chroniące.

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku, Szkoła Podstawowa nr 1 w Więcborku, Szkoła Podstawowa w Sypniewie, Szkoła Podstawowa w Zakrzewku, Szkoła Podstawowa nr 2 w Więcborku, Przedszkole Gminne „Niezapominajka” w Więcborku, Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Sypniewie bardzo aktywnie przyłączyli się do **ogólnopolskiej kampanii DZIECIŃSTWO BEZ PRZEMOCY**. W placówkach oświatowych zaplanowano przeprowadzenie dla **1.130 uczniów** zajęć edukacyjnych według opublikowanych scenariuszy zajęć przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę. Szkoła Podstawowa nr 1 w Więcborku, Przedszkole Gminne „Niezapominajka” w Więcborku, Szkoła Podstawowa w Sypniewie, Szkoła Podstawowa nr 2 w Więcborku oraz Szkoła Podstawowa w Zakrzewku zaplanowały zorganizowanie dla **420 rodziców** spotkania wspierającego ich w wychowaniu dzieci bez przemocy promującego uważne rodzicielstwo według opublikowanych scenariuszy zajęć Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę. Na budynku Szkoły Podstawowej nr 1 w Więcborku tuż przy wejściu do placówki wyeksponowano mural „Dzieciństwo bez przemocy”. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku w ramach Kampanii zorganizował zajęcia warsztatowo – dyskusyjne na temat zapewnienia dzieciom bezpieczeństwa. Wzięło w nich udział **28 osób** (członkowie ZI, GDP i GKRPA). Zwieńczeniem całej kampanii w dniu 19 listopada 2024 roku było podświetlenie budynków instytucji na czerwono.

2. Wzrost jakości i efektywności usług świadczonych przez przedstawicieli instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz podniesienie poziomu wiedzy osób zaangażowanych w pomoc na rzecz rodzin dotkniętych przemocą domową.

Członkowie Grup Diagnostyczno – Pomocowych oraz Zespołu Interdyscyplinarnego w ramach instytucji, z których się wywodzą brali udział w szkoleniach, na których podnosili swoje umiejętności z zakresu świadczenia wsparcia i pomocy na rzecz osób doznających przemocy, borykających się z problemem alkoholowym oraz nie posiadających wystarczających kompetencji opiekuńczo – wychowawczych. Nie bez znaczenia są tu spotkania członków Grup Diagnostyczno - Pomocowych i Zespołu Interdyscyplinarnego, na których uczestnicy wymieniają się wiedzą i doświadczeniem.

Członkowie ZI w Więcborku (**16 osób**) wzięli udział w obowiązkowym szkoleniu, o którym mowa w art. 9a ust. 5a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Szkolenie w wymiarze 24 godzin dydaktycznych zorganizował Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko – Pomorskiego w Toruniu – Departament Spraw Społecznych i Zdrowia.

2 członków GDP i 1 członek ZI wzięło udział w szkoleniu „Nowy model pracy z osobami doznającymi przemocy i stosującymi przemoc oraz ochrona dziecka w procedurze Niebieska Karta – wskazówki praktyczne”.

6 osób (4 policjantów i 2 pracowników MGOPS) wzięło udział w szkoleniu prawnym z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz procedury NK prowadzonym przez Pana Grzegorza Wronę.

Członkowie GDP i ZI otrzymali publikację „Prawo w praktyce pracy zespołów interdyscyplinarnych i grup diagnostyczno – pomocowych”, która zawiera odpowiedzi na najbardziej nurtujące pytania w 3 płaszczyznach tj.: zespół interdyscyplinarny i polityka lokalna w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, procedura „Niebieskie Karty” oraz środki ochrony prawnej osoby doznającej przemocy domowej.

Opracowane przez MGOPS w Więcborku 2 procedury tj. „Procedura postępowania pracownika socjalnego podczas zapewnienia dziecku ochrony w razie zagrożenia życia lub zdrowia w związku z wystąpieniem przemocy” oraz „Procedura wykonania określonych działań przez pracownika socjalnego po godzinach pracy Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Więcborku” bez wątpienia ułatwia pracownikom socjalnym tut. ośrodka poruszanie się po ciężkiej materii jaką jest zapewnienie dzieciom ochrony w sytuacji zagrożenia ich zdrowia lub życia.

5. Zmniejszenie ryzyka wystąpienia wypalenia zawodowego oraz zjawiska wtórnej traumatyzacji wśród osób zawodowo zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej.

Trauma wtórna odnosi się do zachowań i emocji, które są naturalnym skutkiem wiedzy o traumatycznym zdarzeniu, którego doświadczyła inna osoba, lub stresu wynikającego z pomagania lub chęci pomocy osobie cierpiącej lub doświadczającej traumy. Długotrwałe obciążenie wywołuje silny stres, który może

spowodować wypalanie zawodowe. Aby temu zapobiec pracownicy socjalni oraz asystenci rodziny, którzy są jednocześnie członkami grup diagnostyczno - pomocowych uczestniczyli w spotkaniach z superwizorem. W 2024 roku takich spotkań było 6, a każde z nich trwało 5 godzin. Superwizja jest procesem wzbogacania własnych umiejętności i doświadczenia zawodowego. Jest spojrzeniem w głąb siebie, zastanowieniem się nad źródłami trudności, szukaniem istoty problemu, dochodzeniem do nowych rozwiązań, a także ujawnianiem swoich uczuć. Asystenci rodziny dodatkowo uczestniczyli w audycie psychologicznym (12 spotkań- jedno spotkanie w m-cu, pierwsze 4 miesiące roku każde spotkanie w wymiarze 4 godz., następne miesiące w wymiarze 6 godz.).

6. Zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej osobom i rodzinom doznającym przemocy, w tym zapewnienie miejsc w całodobowych placówkach udzielających pomocy.

Jednym z elementów realizacji powyższego celu jest coroczne umieszczanie na stronie internetowej MGOPS w Więcborku Rejestru placówek tymczasowego schronienia, Rejestru Jednostek Specjalistycznego Poradnictwa w Województwie Kujawsko-Pomorskim, Wykazu organizacji pozarządowych świadczących usługi na rzecz osób i rodzin dotkniętych przemocą domową w Województwie Kujawsko-Pomorskim, Wykazu specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej.

Dużym wsparciem dla mieszkańców naszej gminy będących w sytuacji kryzysowej jest wsparcie psychologa w działającym przy MGOPS w Więcborku Punkcie Interwencji Kryzysowej.

W przypadku konieczności zapewnienia schronienia osobie doznającej przemocy pracownicy socjalni tut. ośrodka współpracują ze Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Tucholi

6.1 ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele:

- Jednostek organizacyjnych pomocy społecznej szczebla gminnego i powiatowego,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Więcborku,
- Posterunku Policji w Więcborku,
- Stowarzyszenia Aktywnych Społecznie w Więcborku,
- Ochrony zdrowia: NZOZ PROVITA Sp. z o.o. w Więcborku-Poradni Leczenia Uzależnień, Szpitala Powiatowego w Więcborku,
- Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Sądzie Rejonowym w Tucholi,
- Szkół Podstawowych z terenu gminy Więcbork,
- Szkół Ponadpodstawowych z terenu gminy Więcbork,

Liczba posiedzeń Zespołu 6.

W 2024 r. do Zespołu Interdyscyplinarnego (dalej: ZI) wpłynęło **45 formularzy Niebieskiej Karty** (dalej: NK), z czego 25 NK wpłynęło od policji, 18 od pomocy społecznej, 1 od oświaty, 1 od ochrony zdrowia. Liczba grup diagnostyczno – pomocowych pracujących w 2024 r. – **70**, z tego 33 grupy powołane w 2024 r., 30 grup powołanych przed 2024 r. (nastąpiło przejście procedury NK z lat poprzednich), 7 grup pracujących z rodzinami objętymi monitoringiem. Grupy diagnostyczno - pomocowe spotkały się **215 razy**.

10 NK zostało założonych dla dzieci.

W przypadku **3 rodzin** skierowano wnioski do Sądu Rejonowego w Tucholi:

- a) jedna rodzina nastąpiło poinformowanie sądu o ponownych zachowaniach przemocowych osoby skazanej prawomocnym wyrokiem za stosowanie przemocy domowej, zapadł wyrok w sprawie, osoba stosująca przemoc wniosła apelację,
- b) jedna rodzina wniesiono wniosek o ustanowienie miejsca pobytu dziecka przy matce, sąd wydał stosowne postanowienie w sprawie,
- c) wobec 1 osoby stosującej przemoc złożono wniosek o popełnienie wykroczenia z art. 66c Kodeksu wykroczeń, odbyła się pierwsza rozprawa sądowa, członkowie grupy złożyli zeznania.

Z osobami doznającymi przemocy domowej sporządzono **39 formularzy NK C**, które zawierają analizę sytuacji rodzinnej, a także indywidualny plan pomocy osobie.

Ilość formularzy sporządzonych z osobami stosującymi przemoc domową – **NK D wyniosła 15.**

15 wniosków zostało skierowanych do GKRPA w Więcborku o podjęcie działań wobec osób nadużywających alkoholu.

17 dzieciom (podjęto działania wobec 19) z uwagi na zagrożenie życia lub zdrowia w związku z przemocą domową zapewniono ochronę poza środowiskiem rodzinnym (art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej) we wszystkich przypadkach sąd zatwierdził czynność zabezpieczenia dzieci, w jednym przypadku wydał postanowienie o umieszczeniu 2 dzieci w Domu Dla Dzieci, a wobec 2 dzieci nakazał powrót do środowiska rodzinnego jednak po 4 miesiącach wydał postanowienie o umieszczeniu tej 2 dzieci w Domu Dla Dzieci w Małej Cerkwicy. W ramach interwencji 7 dzieci umieszczono u innej, niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, 1 dziecko bezpośrednio ze szpitala zostało umieszczone w Rodzinnym Domu Dziecka w Chojnicach, a 9 dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, z czego 2 dzieci w bardzo krótkim czasie, postanowieniem sądu została umieszczona w niezawodowej rodzinie zastępczej.

7 osób doznających przemocy dzięki wsparciu i ukierunkowaniu przez członków grup diagnostyczno-pomocowych złożyło **zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa** (art. 207 Kk). W dwóch przypadkach osoby stosujące przemoc domową zostały skazane prawomocnym wyrokiem, dwie sprawy zostały umorzone, a trzy są w toku.

2 osoby doznające przemocy złożyły zawiadomienie z art. 190 Kk (groźenie osobie popełnieniem przestępstwa na jej szkodę lub na szkodę osoby dla niej najbliższej) w jednym przypadku osoba została skazana, a w drugim postępowanie zostało umorzone.

1 osoba doznająca przemocy złożyła zawiadomienie z art. 157 Kk (naruszenie czynności narządów ciała lub rozstrój zdrowia) – postępowanie w toku.

Policjanci w toku wykonywanych czynności zawodowych wobec **4 osób** stosujących przemoc domową wydali nakaz opuszczenia mieszkania i zakaz kontaktowania z osobą doznającą przemocy (obowiązuje on 14 dni). W przypadku 1 osoby sąd przedłużył powyższą sankcję, a trzy osoby doznające przemocy nie wniosły o jej przedłużenie.

Członkowie grup diagnostyczno – pomocowych wobec **2 osób** stosujących przemoc domową wystąpili do ZI o skierowanie tych osób do udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową. Jedna osoba ukończyła program i przyniosła stosowne zaświadczenie, a wobec jednej osoby został skierowany wniosek o popełnienie wykroczenia z art. 66c Kodeksu wykroczeń.

Przewodnicząca ZI w Więcborku z uwagi na zmianę miejsca zamieszkania osoby doznającej przemocy poinformował o tym fakcie ZI jej aktualnego miejsca zamieszkania.

Do członków grup diagnostyczno pomocowych wpłynęły **4 zawiadomienia** dot. podejrzenia występowania przemocy, w przypadku jednej rodziny została wszczęta procedura NK A, a przypadku trzech rodzin odstąpiono od dalszych działań.

Grupa diagnostyczno - pomocowa podjęła decyzję o **zakończeniu 35 procedur** w przypadku:

1. ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy domowej **29 rodzin**
2. rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań **5 rodzin**

3. przekazanie prowadzenia procedury do ZI właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby doznającej przemocy – **1 rodzina**.

Gmina Więcbork w 2024 r. otrzymała dotację celową na funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego w wysokości 6 000 zł.

Na realizację zadania w 2024 r. tut. ośrodek dysponował kwotą w **wysokości 15 215 zł** (środki własne 9 215 zł, dotacja 6 000 zł), z czego wydatkowano **14 342 zł**, co stanowi **94,26%** ogółu planu.

6.2 PUNKT INTERWENCJI KRYZYSOWEJ

Interwencja kryzysowa stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu, których celem jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej.

W 2024 r. w funkcjonującym **PUNKCIE INTERWENCJI KRYZYSOWEJ** (dalej: PIK), usługi świadczył psycholog w wymiarze **135 godz.**

Bezpłatnymi poradami objęto **44 osoby** (niektóre osoby kilkakrotnie skorzystały ze wsparcia specjalisty). Siedziba PIK mieści się w budynku tut. ośrodka, wejście z tyłu budynku, wolne od barier architektonicznych, specjalista ma do dyspozycji 1 pomieszczenie na dolnym poziomie, zapewniające korzystającym **anonimowość i dyskrecję**.

Na realizację zadania w 2024 r. tut. ośrodek dysponował kwotą w wysokości **12 495 zł**, z czego wydatkowano **11.475 zł**, co stanowi **91,84%** ogółu planu

7. GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2024 – 2026

7.1 SYSTEM WSPARCIA RODZINY Z TRUDNOŚCIAMI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYMI

MGOPS w Więcborku na dzień 31.12.2024 r. zatrudniał **4 asystentów rodziny (dalej: AR)**, w ramach stosunku pracy w systemie zadaniowego czasu pracy. Jeden z AR od lipca 2024 roku długotrwale nieobecność w pracy. Liczba rodzin, z którymi jeden AR może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniony od stopnia trudności wykonywanych zadań, **jednak nie może przekroczyć 15**. AR prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę. Porusza się po terenie gminy własnym środkiem transportu. Dobór rodzin do pracy z poszczególnym AR został tak przeprowadzony, aby w maksymalnym stopniu ograniczyć czasookres dojazdu do poszczególnych środowisk.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej daje jednostkom samorządu terytorialnego możliwość ubiegania się o dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań z niej wynikających. Gmina Więcbork przystąpiła do realizacji „Rządowego programu *Asystent rodziny w 2024*” w ramach

którego otrzymano środki finansowe z Funduszu Pracy w wysokości **78 884,86 zł** oraz do rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027”, na ten cel otrzymano środki w wysokości **57 500 zł**.

W 2024 r. wsparciem AR zostało objętych **38 rodzin**, w których wychowywało się **79 dzieci**, z czego w przypadku:

- **16 rodzin** było zobowiązanych do współpracy z AR na podstawie Postanowienia sądu (*AR ma obowiązek przedstawiania w Sądzie sprawozdań z podjętych działań*),
- **12 rodzin** ustala formę wsparcia w postaci AR (2 rodziny realizacja planu pracy, 4 rodziny zaprzestały współpracy, 1 rodzina dziecko uzyskało pełnoletność, 3 rodziny zmieniły miejsca zamieszkania, w przypadku 2 rodzin brak efektów),
- **10 rodzin** co stanowi **26,32% ogółu rodzin** objętych wsparciem AR można zauważyć poprawę ich funkcjonowania (lepsze relacje w rodzinie, nabycie umiejętności gospodarowania budżetem, utrzymanie czystości w mieszkaniu, zachowanie higieny osobistej, większe zainteresowanie ze strony rodziców edukacją dzieci ich stanem zdrowia),
- **11 rodzin** pracowano pod kątem utrzymywania systematycznego kontaktu z dziećmi umieszczonymi w szeroko rozumianej pieczy zastępczej, w takich sytuacjach plan pracy AR jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej. W czterech rodzinach zakończono współpracę – jedna zaprzestanie współpracy, dwie brak efektów, jedna dziecko uzyskało pełnoletność,
- **4 rodzin** AR uczestniczyli w **4 spotkaniach** zespołu do spraw oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej,
- **6 rodzin** AR otrzymali wezwania do uczestnictwa w rozprawach sądowych (dot. to spraw o ograniczenie władzy rodzicielskiej), w przypadku 1 rodziny AR otrzymał 2 wezwania,
- **2 rodzin** AR współtowarzyszył podczas wyjazdu na rozprawę sądową,
- **2 rodzin** AR współtowarzyszył podczas wizyt u lekarzy specjalistów, w przypadku 1 rodziny były to 3 wyjazdy,
- **7 rodzin** prowadzono monitoring po ustaniu współpracy z AR, z tego wobec 2 rodzin była to kontynuacja z 2023 roku.

W samym 2024 roku wsparciem AR objęto po raz pierwszy **8 rodzin**, tj. wszystkie rodziny, które wymagały takiego wsparcia. Rodziny borykające się z problemami opiekuńczo – wychowawczymi dodatkowo objęte były wsparciem psychologów. Tut. ośrodek zatrudniał 2 psychologów (umowa zlecenie), każdy z nich świadczył wsparcie na rzecz 4 rodzin (**łącznie 8 rodzin**). Specjaliści pracowali w miejscu zamieszkania rodzin. Na uwagę zasługuje fakt, że jeden z psychologów z przyczyn niezależnych od tut. ośrodka zakończył współpracę w październiku 2024 roku.

Na pracę AR z rodziną składa się ocena sytuacji rodziny (diagnoza), planowanie (*w oparciu o indywidualny plan pracy z rodziną*) i realizacja zaplanowanych z rodziną zadań. AR dokonując diagnozy podejmuje współpracę z pedagogami, wychowawcami, kuratorami, pracownikami poradni pedagogicznej jak i również z pracownikami socjalnymi. **Efektom realizacji planu powinna być integracja rodziny, wzmocnienie więzi uczuciowych między jej członkami, zintegrowanie rodziny z otoczeniem społecznym jak również odbudowanie jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej.**

AR przez cały czas podnosili swoje kwalifikacje i umiejętności pracy. W 2024 r. AR wzięli udział w następujących szkoleniach:

- a) „Dobry start- praca asystenta rodziny z kobietą w ciąży lub rodzicami niemowlęcia”,
- b) „Pedagogizacja rodziców w zakresie sposobów wzmocnienia samoregulacji dziecka w wieku przedszkolnym”,

- c) „Metody wzmacniania więzi w rodzinie z dzieckiem w wieku szkoły podstawowej, Jak zamiast rozwiązywać problemy rozwijać dziecięce umiejętności?”,
- d) „Wsparcie nastolatka w pracy nad samoregulacją”,
- e) „Metodyczne działania asystenta z rodziną w sytuacji okołorozwodowej”,
- f) „Trauma rozwojowa u dzieci i młodzieży- objawy i formy oddziaływań opiekuńczych, wychowawczych i terapeutycznych”,
- g) „Samoregulacja czy samokontrola? Wykorzystanie teorii paliwagalnej w opiece, wychowaniu i terapii skierowanej do dzieci i młodzieży z zdeorganizowanym stylem przywiązania”,
- h) Zajęcia warsztatowo – dyskusyjne w ramach ogólnopolskiej kampanii DZIECIŃSTWO BEZ PRZEMOCY”,
- i) systematyczny (raz w miesiącu) udział 4 asystentów rodziny w audycie psychologicznym
- j) udział w superwizji.

W 2024 r. **18 dzieci** zostało umieszczonych w pieczy zastępczej tj. 11 dzieci w placówce opiekuńczo – wychowawczej, z tego 2 dzieci w bardzo krótkim czasie na podstawie postanowienia SR w Tucholi została umieszczona w niezawodowej rodzinie zastępczej, 6 dzieci w rodzinach zastępczych i 1 dziecko w Rodzinnym Domu Dziecka w Chojnicach.

Gmina Więcbork zobowiązana była do partycypowania w kosztach **związanych z pobytem 51 dzieci w szeroko rozumianej pieczy zastępczej:**

- 21 dzieci w placówce opiekuńczo – wychowawczej, dwoje z nich w ciągu roku przeszło do rodzin zastępczych,
- 15 dzieci w rodzinie zastępczej niezawodowej, 12 dzieci w rodzinie zastępczej spokrewnionej, 4 dzieci w rodzinie zastępczej zawodowej,
- 1 dziecko w zakładzie opiekuńczo - psychiatrycznym.

W 2024 roku pieczę zastępczą opuściło:

- a) jedno dziecko, które przebywało w Domu Dla Dzieci w Więcborku opuściło placówkę, rozpoczęło proces usamodzielniania
- b) jedno dziecko pełnoletnie, które przebywało w rodzinie zastępczej niezawodowej ukończyło naukę i tym samym opuściło rodzinę zastępczą
- c) jedno dziecko, które przebywało w Zakładzie Pielęgnacyjno – Opiekuńczo Psychiatrycznym opuściło placówkę.

Na realizację omawianych zadań w 2024 r. dysponowano kwotą w wysokości **1 200 546 zł**, z czego: wydatkowano kwotę **1 042 830 zł**, tj.:

- **394 241 zł** na pokrycie kosztów związanych z pobytem dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych,
- **235 325 zł** na pokrycie kosztów związanych z pobytem dzieci w rodzinach zastępczych,
- **15 720 zł** na pokrycie kosztów związanych z pobytem dziecka w zakładzie pielęgnacyjno – opiekuńczo psychiatrycznym
- **397 544 zł** na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny,

co stanowi **86,86%** ogółu planu.

7.2 ŚWIETLICA ŚRODOWISKOWA UŚMIECH W WIĘCBORKU

ŚWIETLICA ŚRODOWISKOWA „UŚMIECH” działa od dnia 02.12.2002 r. w strukturach MGOPS. Przeznaczona jest dla dzieci i młodzieży w wieku od 6 do 16 roku życia, wychowujących się w warunkach niekorzystnych dla ich rozwoju. Dzieci przyjmowane są do placówki na pisemny wniosek rodzica, mogą być kierowane przez pracowników socjalnych, kuratorów, asystentów, PPP. W 2024r. łącznie z różnych form zajęć opiekuńczo-wychowawczych oraz pomocy oferowanej przez placówkę **skorzystały 150 osób** (licząc każde dziecko jeden raz bez względu na liczbę dni pobytu).

Do najczęściej powtarzających się przyczyn korzystania z pomocy placówki należą:

1. **przyczyny wynikające bezpośrednio ze środowiska rodzinnego:** trudne warunki socjalno- bytowe, niezaradność życiowa rodziców, problemy rodzinne, stosowanie nieprawidłowych metod wychowawczych;
2. **przyczyny dotyczące bezpośrednio dziecka:** trudności i zaległości szkolne, specyficzne trudności w nauce, wyzwania rozwojowe, ADHD, Zaburzenia ze spektrum autyzmu, zaburzenia integracji sensorycznej, wady wymowy, zaburzenia zachowania, agresja, zaburzenia emocjonalne.

Bardzo widoczna staje się zmiana potrzeb dzieci i rodziców z terenu gminy. Większość z naszych wychowanków wymaga systematycznej, terapeutycznej pracy co jest możliwe do osiągnięcia jedynie poprzez zmniejszenie ilości dzieci korzystających z naszego wsparcia. Jednocześnie co roku podobna ilość dzieci wymaga codziennej opieki placówki przez wzgląd na środowisko domowe.

Istotnym problemem są przede wszystkim warunki lokalowe placówki, uniemożliwiające rozwój oferowanej pomocy: brak miejsca do indywidualnej terapii, brak przestrzeni do zabawy, niewielka kuchnia mieszcząca 3 osoby- znacznie utrudniająca prowadzenie warsztatów kulinarnych.

Bardzo widocznym staje się brak wsparcia terapeutycznego dla dzieci w spektrum autyzmu. Zdając sobie sprawę, iż kluczowe jest podjęcie systematycznej terapii w jak najwcześniejszym wieku, staramy się, w miarę możliwości wspomagać rodziców, udzielając im wskazówek do pracy w domu, lub przyjmując dzieci, które jeszcze nie ukończyły 6 roku życia na terapię.

W celu udzielenia dostępu rodzinom dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, wychodzimy im naprzeciw stwarzając możliwość bezpłatnej diagnozy ADOS-2, PEPR i diagnozy Integracji Sensorycznej, z uwagi na ograniczenia lokalowe i kadrowe nie jesteśmy w stanie zapewnić terapii.

Należy zwrócić uwagę na fakt, iż studia podyplomowe dla pracowników pomocy społecznej nie są dofinansowywane związane są za to z poświęcaniem wolnych weekendów oraz ze znacznym obciążeniem finansowym pracowników.

Świetlica jest placówką wsparcia dziennego i postępowanie z wychowankami ma charakter wieloaspektowych działań opiekuńczo-wychowawczych.

W 2024 r. w Świetlicy realizowano:

1. **ZAJĘCIA OPIEKUŃCZO- WYCHOWAWCZE:**
 - a) zajęcia artterapeutyczne;
 - b) zajęcia kulinarne;
 - c) zajęcia sportowe;

d) kodowanie, ozobot.

2. ZAJĘCIA PROFILAKTYCZNO - TERAPEUTYCZNE:

- a) zajęcia profilaktyczne obejmujące zagadnienia uzależnienia od alkoholu, nikotyny, Internetu, bezpiecznych zachowań, higieny osobistej;
- b) wsparcie psychologa;
- c) wsparcie logopedy;
- d) terapia ręki;
- e) indywidualne zajęcia terapeutyczne dla dzieci ze spektrum autyzmu;
- f) terapia Integracji Sensorycznej;
- g) Treningi Umiejętności Społecznych.

3. ZAJĘCIA REEDUKACYJNE:

- a) pomoc w odrabianiu zadań domowych;
- b) zajęcia korekcyjno - kompensacyjne dla dzieci z opinią lub orzeczeniem poradni pedagogiczno-psychologicznej;
- c) tworzenie warunków do nauki własnej;
- d) gry i zabawy rozwijające logiczne myślenie.

W ubiegłym roku pracownicy placówki wzięli udział w 21 szkoleniach, jedna osoba ukończyła studia podyplomowe w zakresie arteterapii.

W celu wzbogacenia oferty Gminy w placówce odbywają się indywidualne zajęcia terapeutyczne dla dzieci posiadających opinię lub orzeczenie PPP.

W placówce zatrudnionych jest 5 osób, tj. kierownik i 4 wychowawców, w tym jedna osoba na ½ etatu. Dodatkowo na umowę zlecenie zatrudniony był psycholog i logopeda.

Budżet placówki wynosił **739 850 zł** wydatkowano 85,05% ogółu planu. Koszty funkcjonowania sklasyfikowane by w następujący sposób:

- **369 150 zł** środki pochodzące z Gminnego Programu Przeciwdziałania Alkoholizmowi, wydatkowano 96,92% ogółu planu;
- **370 700 zł** środki zapewnione przez gminę Więcbork, wydatkowano 73,23% ogółu planu.

8. ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE WYPŁACANE NA RZECZ RODZINY

W 2024 r. ze świadczeń rodzinnych skorzystało **771 osób**, ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego **59 osób**.

W 2024 r. łącznie na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, i koszty obsługi wydatkowano kwotę **9 993 834 zł** (w tym **9 758 843 zł** ze środków budżetu państwa, **234 991 zł** środków budżetu gminy).

W 2024 r. odzyskano nienależnie pobrane świadczenia w kwotach:

- 10 459 zł z tytułu wypłaconych świadczeń rodzinnych,
- 7 061 zł z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Tabela 12, Wydatki na świadczenia rodzinne w 2024 r.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki (w zł)	Liczba świadczeń 2024r.	Liczba świadczeń 2023r.	Różnica w liczbie świadczeń w stosunku do 2023
1	ZASIŁKI RODZINNE	470 131	4 179	5 582	- 1 403
2	DODATKI DO ZASIŁKU RODZINNEGO Z TYTUŁU:	272 817	2 925	3 647	-722
2.1	urodzenia dziecka	8 000	8	31	-23
2.2	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowaw.	13 514	36	49	- 13
2.3	samotnego wychowywania dziecka	45 896	245	281	-36
2.4	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	55 242	544	649	-105
2.5	rozpoczęcia roku szkolnego	23 642	559	727	-168
2.6	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania - internat	3 955	35	37	-2
2.7	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania - dojazd	32 058	505	577	-72
2.8	wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	90 510	993	1296	-303
3	JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA	31 000	31	62	-31
4	ŚWIADCZENIA OPIEKUŃCZE, W TYM:	7 112 694	7 782	7 539	+ 243
4.1	zasiłki pielęgnacyjne	1 257 981	5 835	5 871	-36
4.2	świadczenia pielęgnacyjne	5 854 713	1 947	1 668	+279
5	ŚWIADCZENIE RODZICIELSKIE	191 077	215	283	- 68
	ŁĄCZNE WYDATKI NA ŚWIADCZENIA	8 077 719	15 132	-	-

Źródło: opracowanie własne

* Wydatki w kwocie 8 077 719 zł zostały pomniejszone o kwotę 24 553 zł tytułem zwrotu nienależnie pobranych świadczeń za 2024 r.

Tabela 13, Wydatki na składki na ubezpieczenie społeczne odprowadzane za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne w 2024 r.

Lp.	Świadczenia	Liczba świadczeń	Koszt (w złotych)
1.	SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE SPOŁECZNE odprowadzane za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne – ZUS	1 221	997 480
2.	SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE SPOŁECZNE odprowadzane za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne – KRUS	154	23 909
	RAZEM	1 375	1 021 389

Źródło: opracowanie własne

W 2024 r. prowadzono postępowania wobec **dłużników alimentacyjnych**, których skutkiem było:

- 18 informacji przekazanych komornikowi sądowemu mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego;
- 5 wniosków kierowanych do starosty o podjęcie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego;
- 4 zobowiązania dłużnika do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy;
- 3 wnioski do starosty o zatrzymanie oraz 2 wnioski o zwrot prawa jazdy dłużnika;
- 9 wniosków o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 Kodeksu karnego;
- 5 wszczęć postępowań dotyczących uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych;

- 4 wydane decyzje o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych;
- 8 nowych informacji przekazane do biura informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

W 2024 r. kwota zwrotu przez dłużników świadczeń alimentacyjnych (łącznie z ustawowymi odsetkami) wypłaconych na osoby uprawnione wyniosła **450 702 zł**, co stanowi **112,38%** w stosunku do wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w 2024 r.

Tabela 14, Wydatki na fundusz alimentacyjny w 2024 r.

Lp.	Świadczenia	Liczba świadczeń	Koszt (w złotych)
1.	FUNDUSZ ALIMENTACYJNY	891	401 061
	RAZEM	891	401 061

Źródło: opracowanie własne

Od 01 stycznia 2017 r. obowiązuje **ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”** z wyjątkiem art. 7, art. 12 i art. 18 pkt 3 i 4, które weszły w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Zgodnie z ustawą o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” przysądza się **jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano**

ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Z tytułu urodzenia się żywego dziecka, posiadającego zaświadczenie, przysługuje się na dziecko, jednorazowe świadczenie w wysokości **4 000 zł**. Jednorazowe świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu bez względu na dochód.

Koszty obsługi omawianego świadczenia wynoszą 3% otrzymanej dotacji na jednorazowe świadczenie.

Tabela 15, Wydatki na świadczenia „Za życiem” w 2024 r.

Lp.	Świadczenia	Liczba świadczeń	Koszt (w zł)
1.	ZA ŻYCIEM	1	4 000
	RAZEM	1	4 000

Źródło: opracowanie własne

Koszty obsługi świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów, funduszu alimentacyjnego wynoszą 3% otrzymanej dotacji na świadczenia rodzinne oraz na składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego. Koszt obsługi świadczenia rodzicielskiego wynosi 30 zł od wydanej decyzji administracyjnej, w sprawie świadczenia rodzicielskiego. Kwota wydatków na koszty związane z obsługą była wyższa niż wysokość otrzymanej dotacji od wojewody na ten cel.

Kwota wydatków na koszty obsługi w ramach zadań zleconych wyniosła **279 228 zł**, natomiast brakującą kwotę w wysokości **234 991 zł** zabezpieczono ze środków własnych gminy. Łącznie koszty obsługi wyniosły **514 219 zł**.

Od 01 kwietnia 2016 r. obowiązuje **ustawa z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci** z wyjątkiem art. 53 omawianej ustawy, który wszedł w życie z dniem 17 lutego 2016 r.

ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE przysługuje matce albo ojcu do dnia ukończenia przez dziecko 18. roku życia, w wysokości **500 zł** miesięcznie na dziecko, tj. kwota obowiązująca do dnia 31 grudnia 2023 r.

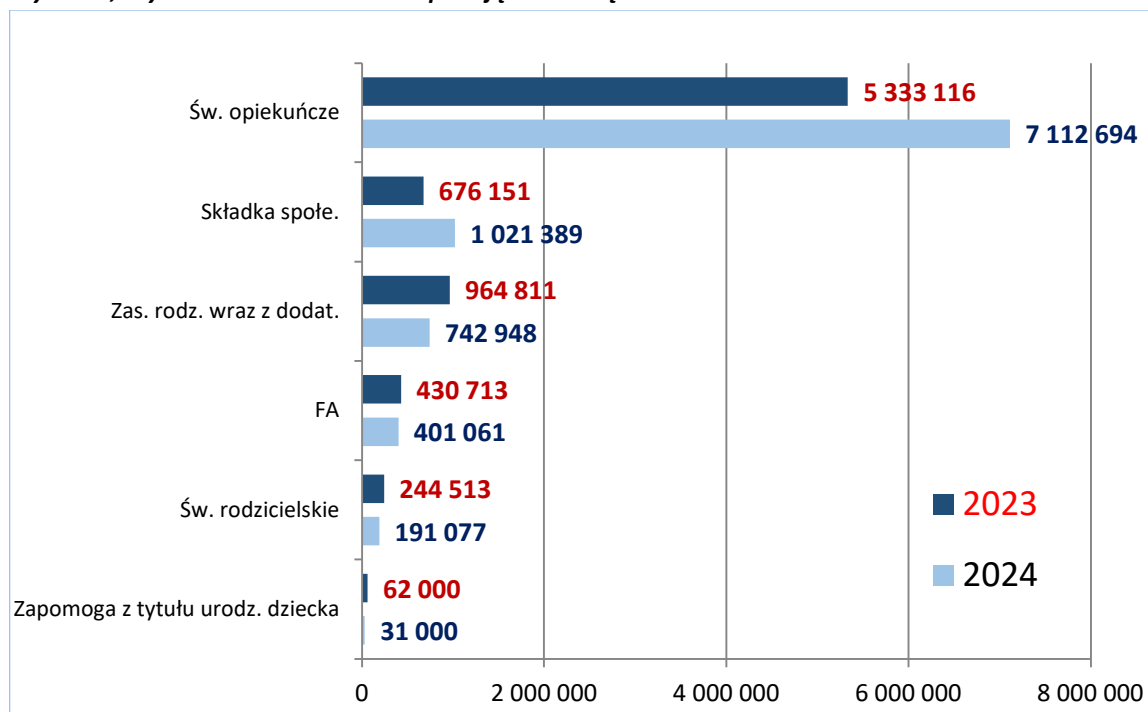
Od dnia 01 stycznia 2024 r. świadczenie wychowawcze przysługuje w wysokości 800 zł miesięcznie i jest wypłacane tylko i wyłącznie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Tutejszy organ realizuje wypłaty świadczenia wychowawczego za okres od dnia 01 kwietnia 2016 r. do dnia 31 maja 2022 r. w kwocie 500 zł miesięcznie (są to sprawy przekazywane przez Wydział Koordynacji Świadczeń Urzędu Wojewódzkiego Delegatura w Toruniu).

W 2024 r. na realizację powyższego zadania wydatkowano kwotę **37 381 zł**, z czego koszty obsługi powyższego zadania w 2024 r. wyniosły **1 016 zł**. W 2024 r. wypłacono świadczenie wychowawcze na łączną kwotę **36 365 zł**. W 2024 r. odzyskano nienależnie pobrane świadczenia wychowawcze na kwotę **3 088 zł**.

Od 1 stycznia 2022 r. nastąpiła **zmiana** podmiotu obsługującego świadczenia, zmiana zasad składania wniosku o świadczenie oraz zmiana sposobu wypłaty środków beneficjentom. Obsługą i wypłatą świadczeń zajął się **ZUS**, a środki są przekazywane świadczeniobiorcom wyłącznie bezgotówkowo. Realizacją przyznanych świadczeń wychowawczych na okres od dnia 01 czerwca 2021 r. do dnia 31 maja 2022 r. zajmował się Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku.

Wykres 2, Wydatki na świadczenia wspierające rodzinę w latach 2023-2024

Źródło: opracowanie własne

9. REALIZACJA DZIAŁAŃ OSŁONOWYCH W RAMACH RZĄDOWEJ TARCZY ENERGETYCZNEJ

Rządowa Tarcza
Energetyczna

W 2022 r. wprowadzono Rządową Tarczę Energetyczną, którą przyjęto szereg ustaw w postaci dodatków dla gospodarstw domowych:

- ustawa z dnia 05 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym,
- ustawa z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw,
- ustawa o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej.

Dodatkowe zadania wynikające z tarczy zostały zlecone do realizacji przez tut. ośrodek, poniżej przedstawiamy liczby obrazujące skalę tych zadań.

9.1 BON ENERGETYCZNY

Ministerstwo
Klimatu i Środowiska

BON ENERGETYCZNY

Od 13 czerwca 2024 r. obowiązuje **ustawa z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego.**

Bon energetyczny jest świadczeniem pieniężnym przysługującym jednorazowo gospodarstwu domowemu jednoosobowemu, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych za 2023 r. nie

przekraczała kwoty 2 500 zł, oraz gospodarstwu domowemu wieloosobowemu, w którym wysokość przeciętnego dochodu za 2023 r. na osobę nie przekraczała kwoty 1 700 zł.

W przypadku gdy wysokość przeciętnego dochodu za 2023 r. na osobę przekraczała kwoty, o których mowa w ust. 1 bon energetyczny przysługuje w wysokości różnicy między kwotą bonu energetycznego a kwotą, o którą został przekroczony przeciętny dochód za 2023 r. na osobę.

Bon energetyczny przyznaje się w wysokości:

- 1) 300 zł – gospodarstwu domowemu jednoosobowemu;
- 2) 400 zł – gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z 2 do 3 osób;
- 3) 500 zł – gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z 4 do 5 osób;
- 4) 600 zł – gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z co najmniej 6 osób.

W przypadku gdy główne źródło ogrzewania danego gospodarstwa domowego jest zasilane energią elektryczną i jest wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków, do dnia 1 kwietnia 2024 r., albo po tym dniu – w przypadku głównych źródeł ogrzewania zgłoszonych lub wpisanych po raz pierwszy do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o których mowa w art. 27g ust. 1 tej ustawy bon energetyczny przyznaje się w wysokości:

- 1) 600 zł – gospodarstwu domowemu jednoosobowemu;
- 2) 800 zł – gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z 2 do 3 osób;
- 3) 1 000 zł – gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z 4 do 5 osób;
- 4) 1 200 zł – gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z co najmniej 6 osób.

W przypadku gdy wysokość bonu energetycznego ustalona zgodnie z ust. 2 jest niższa niż 20 zł, ten bon nie przysługuje.

W 2024 r. na realizację powyższego zadania wydatkowano kwotę **381 966 zł**, z czego koszty obsługi powyższego zadania w 2024 r. wyniosły **11 000 zł** (koszty obsługi zadania wynoszą 2% łącznej kwoty dotacji wypłaconych w gminie). W 2024 r. wypłacono bon energetyczny na łączną kwotę **370 966 zł**.

Tabela 16, Wydatki na świadczenie "Bon energetyczny" w 2024 r.

Lp.	Świadczenia	Liczba gospodarstw domowych	Koszt (w złotych)
1.	BON ENERGETYCZNY OKREŚLONY W ART. 2 UST. 7 USTAWY – RAZEM:	879	330 370
	GOSPODARSTWO DOMOWE – JEDNOOSOBOWE	320	95 043
	GOSPODARSTWO DOMOWE – 2 – 3 OSOBOWE	296	106 808
	GOSPODARSTWO DOMOWE – 4 – 5 OSOBOWE	230	109 801
	GOSPODARSTWO DOMOWE – CO NAJMNIEJ 6 OSÓB	33	18 718
2.	BON ENERGETYCZNY OKREŚLONY W ART. 2 UST. 8 USTAWY – RAZEM:	54	40 596
	GOSPODARSTWO DOMOWE – JEDNOOSOBOWE	16	8 707
	GOSPODARSTWO DOMOWE – 2 – 3 OSOBOWE	19	13 867
	GOSPODARSTWO DOMOWE – 4 – 5 OSOBOWE	18	16 928
	GOSPODARSTWO DOMOWE – CO NAJMNIEJ 6 OSÓB	1	1 094
	RAZEM	933	370 966

Źródło: opracowanie własne

9.2 DODATEK WĘGLOWY

Od 12 sierpnia 2022 r. obowiązuje **ustawa z dnia 05 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym**.

Dodatek węglowy przysługuje osobie w gospodarstwie domowym w przypadku, gdy głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny,

piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane paliwami stałymi, wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków do dnia 11 sierpnia 2022 r., albo po tym dniu – w przypadku głównych źródeł ogrzewania wpisanych lub zgłoszonych po raz pierwszy do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27g ust. 1 tej ustawy.

Przez paliwa stałe rozumie się węgiel kamienny, brykiet lub pelet zawierające co najmniej 85% węgla kamiennego.

Przez gospodarstwo domowe rozumie się:

- 1) osobę fizyczną samotnie zamieszkujejącą i gospodarującą (gospodarstwo domowe jednoosobowe) albo
- 2) osobę fizyczną oraz osoby z nią spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie z nią zamieszkujejące i gospodarujące (gospodarstwo domowe wieloosobowe).

Dodatek węglowy dla gospodarstwa domowego **wynosi 3 000 zł.**

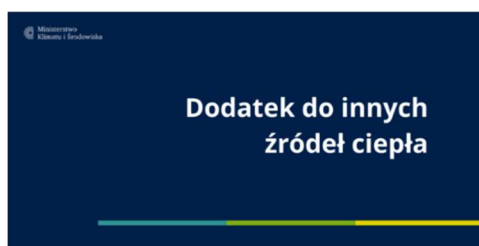
W 2024 r. na realizację powyższego zadania wydatkowano kwotę **6 120 zł**, z czego koszty obsługi powyższego zadania w 2024 r. wyniosły **120 zł** (koszty obsługi zadania wynoszą 2% łącznej kwoty dotacji wypłaconych w gminie). W 2024 r. wypłacono dodatki węglowe na łączną kwotę **6 000 zł.**

Tabela 17, Wydatki na świadczenie "Dodatek węglowy" w 2024 r.

Lp.	Świadczenia	Liczba świadczeń	Koszt (w zł)
1.	DODATEK WĘGLOWY	2	6 000
	RAZEM	2	6 000

Źródło: opracowanie własne

9.3 DODATEK DO INNYCH ŹRÓDEŁ CIEPŁA

Od 20 września 2022 r. obowiązuje **ustawa z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw.**

Dodatek dla gospodarstw domowych przysługuje osobie w gospodarstwie domowym, w przypadku gdy głównym źródłem ciepła gospodarstwa domowego jest:

- 1) kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane peletem drzewnym, drewnem kawałkowym lub innym rodzajem biomasy, albo
- 2) kocioł gazowy zasilany gazem skroplonym LPG, albo
- 3) kocioł olejowy

zgłoszone lub wpisane do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o **centralnej ewidencji emisyjności budynków do dnia 11 sierpnia 2022 r.**, albo po tym dniu – w przypadku głównych źródeł ogrzewania zgłoszonych lub wpisanych po raz pierwszy do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27g ust. 1 tej ustawy.

Przez gospodarstwo domowe rozumie się:

- 1) osobę fizyczną samotnie zamieszkujejącą i gospodarującą (gospodarstwo domowe jednoosobowe) albo
- 2) osobę fizyczną oraz osoby z nią spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie z nią zamieszkujejące i gospodarujące (gospodarstwo domowe wieloosobowe).

Dodatek dla gospodarstwa domowego wynosi:

- 1) **3 000 zł** – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy, zasilane peletem drzewnym lub innym rodzajem biomasy, z wyłączeniem drewna kawałkowego;

- 2) **1 000 zł** – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy, zasilane drewnem kawałkowym;
- 3) **500 zł** – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG;
- 4) **2 000 zł** – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł olejowy.

W 2024 r. na realizację powyższego zadania wydatkowano kwotę **2 040 zł**, z czego koszty obsługi powyższego zadania w 2024 r. wyniosły **40 zł** (koszty obsługi zadania wynoszą 2% łącznej kwoty środków wypłaconych przez gminę). W 2024 r. wypłacono dodatki dla gospodarstw domowych na łączną kwotę **2 000 zł**

Tabela 18, Wydatki na "Dodatek dla gospodarstw domowych" w 2024 r.

Lp.	Świadczenia	Liczba świadczeń	Koszt (w złotych)
1.	DODATEK DLA GOSPODARSTW DOMOWYCH – OLEJ OPAŁOWY	1	2 000
	RAZEM	1	2 000

Źródło: opracowanie własne

9.4 DODATEK OSŁONOWY

Od 04 stycznia 2022 r. obowiązuje **ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym**.

Dodatek osłonowy wynosi rocznie:

- 1) 228,80 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego;
- 2) 343,20 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób;
- 3) 486,20 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób;
- 4) 657,80 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób.

Dodatek osłonowy, w przypadku gdy głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane węglem lub paliwami węglopodobnymi, zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków. O której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków wynosi rocznie:

- 1) 286 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego;
- 2) 429 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób;
- 3) 607,75 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób;
- 4) 822,25 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób.

W przypadku gdy wysokość dodatku osłonowego, ustalona zgodnie z ust. 1 pkt 2, jest niższa niż 20 zł, dodatek ten nie przysługuje.

W 2024 r. na realizację powyższego zadania wydatkowano kwotę **333 928 zł**, z czego koszty obsługi powyższego zadania w 2024 r. wyniosły **6 544 zł** (koszty obsługi zadania wynoszą 2% łącznej kwoty dotacji wypłaconych w gminie). W 2024 r. wypłacono dodatki osłonowe na łączną kwotę **327 384 zł**.

Tabela 19, Wydatki na świadczenie "Dodatek osłonowy" w 2024 r.

Lp.	Świadczenia	Liczba gospodarstw domowych	Koszt (w złotych)
1.	DODATEK OSŁONOWY OKREŚLONY W ART. 2 UST. 5 USTAWY – RAZEM:	311	100 971
	GOSPODARSTWO DOMOWE – JEDNOOSOBOWE	106	23 960
	GOSPODARSTWO DOMOWE – 2 – 3 OSOBOWE	117	35 801
	GOSPODARSTWO DOMOWE – 4 – 5 OSOBOWE	81	36 605
	GOSPODARSTWO DOMOWE – CO NAJMNIEJ 6 OSÓB	7	4 605
2.	DODATEK OSŁONOWY OKREŚLONY W ART. 2 UST. 6 USTAWY – RAZEM:	546	226 413
	GOSPODARSTWO DOMOWE – JEDNOOSOBOWE	173	48 453
	GOSPODARSTWO DOMOWE – 2 – 3 OSOBOWE	198	76 039
	GOSPODARSTWO DOMOWE – 4 – 5 OSOBOWE	154	84 730
	GOSPODARSTWO DOMOWE – CO NAJMNIEJ 6 OSÓB	21	17 191
	RAZEM	857	327 384

Źródło: opracowanie własne

10. ORGANIZACJA PRACY I KADRA

10.1 ORGANIZACJA PRACY

Ośrodek Pomocy Społecznej powołany został w 1990 r. Posiada statut i regulamin organizacyjny, jest samodzielną gminną jednostką organizacyjną podporządkowaną bezpośrednio Burmistrzowi Więcborka. Podstawą gospodarki finansowej OPS jest roczny plan finansowy, sporządzany na rok budżetowy, zgodnie z obowiązującą procedurą budżetową.

Podstawy funkcjonowania ośrodka:

1. Uchwała X/59/90 Rady Narodowej Miasta i Gminy w Więcborku z dnia 10 kwietnia 1990 r. **powołująca ośrodek pomocy społecznej;**
2. **Statut** przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej w Więcborku;
3. **Regulamin organizacyjny** przyjęty Zarządzeniem Dyrektora MGOPS i zatwierdzony przez Burmistrza Więcborka.

Dokumenty strategiczne i programowe:

1. **Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Więcbork na lata 2022 – 2031** przyjęta uchwałą Nr XL/292/21 Rady Miejskiej w Więcborku z dnia 30 listopada 2021 r.;
2. **Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na okres 01.04.2022-31.12.2025**, przyjęty Uchwałą Nr XLIV/319/22 Rady Miejskiej w Więcborku z dnia 30 marca 2022 r.;
3. **Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Więcbork na lata 2024-2030** został przyjęty uchwałą nr V/45/24 Rady Miejskiej w Więcborku z dnia 2 września 2024 r.

4. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024 – 2026, przyjęty Uchwałą nr LXV/451/23 Rady Miejskiej w Więcborku z dnia 27 września 2023 r.

W 2024 r. Dyrektor MGOPS wydał łącznie **22 zarządzenia, w tym 16 dotyczących organizacji pracy Ośrodka i 6 zarządzeń finansowych.**

Świadczenia z pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego realizowane są w stosownych systemach informatycznych zatwierdzanych przez MRiPS. Część rodzinnych wywiadów środowiskowych przeprowadzono w formie elektronicznej za pomocą systemu teleinformatycznego udostępnionego bezpłatnie przez MRiPS pn. **WYWIAD Plus**. Weryfikacja świadczeniobiorców następowała poprzez system informacyjno-usługowy **emp@tia**. Pracownicy tut. ośrodka korzystali również z Samorządowej Elektronicznej Platformy Informacyjnej (**SEPI**) będącej kompleksowym rozwiązaniem informatycznym umożliwiającym podmiotom administracji publicznej bezpieczny i natychmiastowy dostęp do niezbędnych informacji, w wyniku czego nastąpiło skrócenie czasu oczekiwania na dokumenty z PUP w Sępolnie Krajeńskim.

10.2 ZASOBY KADROWE

MGOPS w Więcborku, wg stanu na dzień 31.12.2024 r. zatrudniał ogółem **60 osób** (2023: 58 osób), tj.:

- **55 osób** w ośrodku pomocy społecznej (tj. 53,02 etaty), w tym 4 osoby zatrudniono w celu zastępstwa pracowników długotrwale nieobecnych;
- **5 osób** w Świetlicy Środowiskowej „UŚMIECH” (tj. 4,5 etatu).

Wśród tych osób:

- 2 osoby to kadra zarządzająca (dyrektor, zastępca dyrektora);
- 5 osób to kierownicy (kierownicy działów oraz kierownik placówki wsparcia dziennego);
- 10 osób to pracownicy socjalni, w tym 2 osoby zatrudnione w celu zastępstwa pracowników długotrwale nieobecnych (7 osób realizowało zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej, 1 osoba realizowała zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej),
- 15 osób to opiekunki,
- 4 osoby to asystenci rodziny, w tym 1 osoba zatrudniona w celu zastępstwa pracownika długotrwale nieobecnego,
- 4 osoby to wychowawcy w świetlicy środowiskowej,
- 20 osób to pozostali pracownicy.

Spośród zatrudnionych pracowników:

- 37 posiada wykształcenie wyższe,
- 17 posiada wykształcenie średnie,
- wśród pracowników 7 osób posiada specjalizację z organizacji pomocy społecznej.

W 2024 r. pracownicy MGOPS brali udział w 48 różnych formach rozwojowych. Przeszkolonych zostało 31 pracowników.

Nadmienia się, iż ogółem **19 osób** ukończyło bezpłatne szkolenia kompetencyjne wynikające z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 marca 2020 r. w sprawie szkoleń dla pracowników centrum usług społecznych, organizowane przez ROPS w Toruniu. Certyfikat w zakresie:

- „**Zarządzania i organizacji usług społecznych**” (60h dydaktycznych) – posiada 9 osób;

- „Opracowanie i realizacja indywidualnych planów usług społecznych” (52h dydaktyczne) – posiada 8 osób;
- „Organizacja społeczności lokalnej” (57h dydaktycznych) – posiadają 4 osoby.

W celu wykonywania zadań nałożonych na tut. ośrodek wzorem lat ubiegłych, dodatkową współpracę podjęto z **42 osobami** w ramach **umowy zlecenia** (przy czym okres świadczenia usług przez poszczególnych zleceniobiorców był różny w zależności od rodzaju wykonywanych zadań), w ramach umowy zlecenie zatrudniono np. 25 asystentów osobistych osób z niepełnosprawnością, 6 osób świadczących usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich, 4 specjalistów wykonujących specjalistyczne usługi opiekuńcze.

W 2024 r. wypłacono:

- 6 uprawnionym osobom **nagrody jubileuszowe**,
- 1 osobie **odprawę w związku z przejściem na emeryturę**.

MGOPS jest **zwolniony** z wpłat na rzecz PFRON z uwagi na zatrudnianie **5 osób z niepełnosprawnościami**.

Ponadto nawiązano współpracę w ramach **9 umów z osobami prowadzącymi działalność gospodarczą**, którzy realizowali różne usługi na zlecenie Ośrodka, m. in. obsługa prawna w MGOPS, obsługa informatyczna w MGOPS, usługi polegające na świadczeniu przez psychologa specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi zamieszkujących na terenie gminy Więcbork, przeprowadzenie zajęć z zakresu kultury fizycznej dla uczestników ośrodka wsparcia działającego jako Klub Samopomocy pn. Klub Senior+, prowadzenie zajęć warsztatowo-dyskusyjnych w ramach Ogólnopolskiej Kampanii DZIECIŃSTWO bez PRZEMOCY.

Dodatkowo w 2024 r. zawarto **10 umów partnerskich/porozumień o współpracy**, w tym z podmiotami lokalnymi w celu wspólnej realizacji konkretnych przedsięwzięć (m. in. Wieczór Seniora, Piknik przyjaźni) bądź stałej współpracy w zakresie realizowanych zadań Ośrodka.

10.3 BUDŻET MGOPS

Zgodnie z planem finansowym, na dzień 31.12.2024 r. dysponowano łączną kwotą **21 477 101 zł (2023: 17 304 358 zł; 2022: 30 963 011 zł; 2021: 27 366 559 zł)**. Plan zrealizowano w **97,51%**.

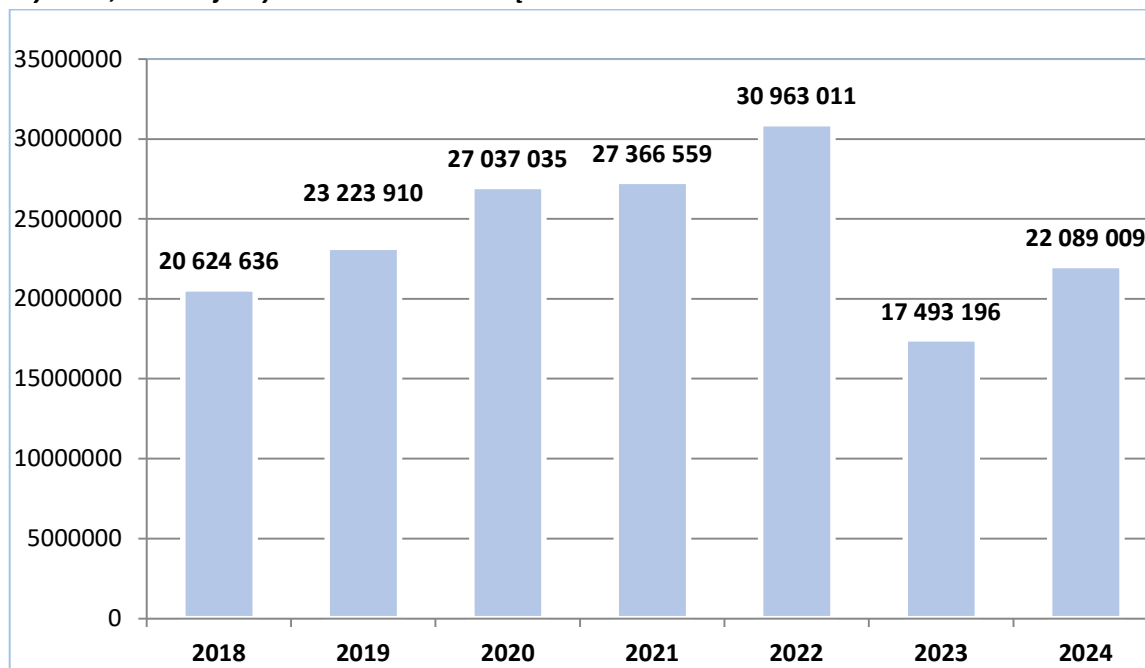
Tabela 20, Źródła finansowania wydatków w 2024 r.

Źródło finansowania	Realizacja wydatków (w zł)		% udziału		Wzrost/ spadek w % (2023/2024)
	2023	2024	2023	2024	
Środki z budżetu państwa (w tym dotacje celowe)	9 536 089	12 528 143	56,61	59,82	31,78
Środki z budżetu gminy	6 905 727	8 158 876	40,99	38,96	18,15
Europejski Fundusz Społeczny wraz z dotacją celową z budżetu krajowego	44 789	92 978	0,26	0,44	107,59
Fundusz Pracy	33 395	77 871	0,20	0,37	133,19
Fundusz Pomocy	99 575	76 194	0,59	0,36	-23,49
Fundusz Przeciwdziałania COVID-19 (dodatek węglowy, dodatek dla gospodar domowych, dodatek energetyczny)	226 949	8 160	1,35	0,04	-96,40
PLAN FINANSOWY - ŁĄCZNIE	16 846 524	20 942 222	100	100	24,31
Środki poza planem finansowym – Fundusz Solidarnościowy, tj. Program AOOzN	646 672	1 146 787	-	-	77,34
PODSUMOWANIE	17 493 196	22 089 009	-	-	26,27

Źródło: opracowanie własne

Udział procentowy źródeł finansowania wydatków MGOPS w 2024 r. w ogólnym planie finansowym zdecydowanie zaakcentował dominację środków z budżetu państwa.

Wykres 3, Realizacja wydatków MGOPS w Więcborku w latach 2018-2024

10.4 POSTĘPOWANIA W RAMACH USTAWY PZP

Dla pełnej i prawidłowej realizacji zadań, ośrodek pomocy społecznej w roku 2024 przeprowadził jedno postępowanie wynikające z ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (tj. Dz.U. 2024 poz. 1320).

W wyniku przeprowadzonego postępowania **o udzielenie zamówienia w trybie podstawowym**, o którym mowa w art. 275 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (tj. Dz.U. 2024 poz. 1320) oraz na zasadach określonych w „Regulaminie udzielania zamówień publicznych”, przyjętego Zarządzeniem Nr DO.021.1.2021 Dyrektora MGOPS w Więcborku z dnia 4 stycznia 2021 r. zawarta została **jedna umowa** na świadczenie usług restauracyjnych dla klientów Ośrodka.

MGOPS w Więcborku realizuje również **zamówienia na dostawy, usługi i roboty budowlane, których wartość nie przekracza 130 000 złotych w oparciu o „Regulamin udzielania zamówień, których wartość nie przekracza równowartości kwoty 130 000 zł netto”** wprowadzony Zarządzeniem Nr DO.021.2.2021 Dyrektora MGOPS w Więcborku z dnia 4 stycznia 2021 r.

Zgodnie z procedurami określonymi w w/w regulaminie w 2024 r. przeprowadzano:

1. **13 postępowań** w trybie rozeznania rynku dla zamówień powyżej 30 000 zł do 90 000 zł.
2. **3 postępowania** w trybie zapytania ofertowego dla zamówień powyżej 90 000 zł jednak nieprzekraczających 130 000 zł.

Większość zamówień publicznych w 2024 r. nie przekraczała szacunkowej wartości **30 000 zł**, w związku z czym nie stosowano postanowień omawianego Regulaminu (co umożliwia §4 pkt 3 niniejszego Regulaminu). **Wydatki dokonywano w sposób celowy i oszczędny z zachowaniem 2 zasad:**

1. uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów,
2. optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów.

Nadmienia się, że w dziesięciu przypadkach Dyrektor Ośrodka, na uzasadniony wniosek pracownika odpowiedzialnego za określone zadanie, wyraził zgodę na udzielenie zamówienia konkretnemu wykonawcy bez konieczności stosowania procedury określonej w „Regulaminie udzielania zamówień, których wartość nie przekracza równowartości kwoty 130 000 zł netto” (co umożliwia §4 pkt 24 oraz §4 pkt 29 omawianego Regulaminu).

10.5 SKARGI I WNIOSKI

W 2024 r. nie wpłynęła żadna skarga na działalność tut. ośrodka.

10.6 KONTROLE MERYTORYCZNO-FINANSOWE

MGOPS w Więcborku w 2024 r. poddany był 4 kontrolom. Zakres przedmiotowy kontroli obejmował:

1. realizację nadzoru nad przestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych oraz przygotowania do działań ratowniczych przeprowadzoną przez **Komendę Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Sępólnie Kraj.**;
2. sprawdzenie stanu technicznego i przydatności do użytkowania obiektu budowlanego przeprowadzoną przez **Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Sępólnie Krajeńskim**;
3. prawidłowość działań płatnika składek przeprowadzoną przez **Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Bydgoszczy**;
4. prawidłowość przyznawania i wypłaty „dodatku węglowego” za 2022 r. - **audyt wewnętrzny zlecony przez Urząd Miejski w Więcborku**.

Działania podejmowane przez tut. ośrodek w wszystkich obszarach objętych kontrolą oceniono **pozytywnie**, nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości czy uchybień.

11. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA ROK 2025

I. POTRZEBY W ZAKRESIE ZMIAN ORGANIZACYJNO-PRAWNYCH FUNKCJONOWANIA JEDNOSTKI:

1. dokonane przekształcenie MGOPS w Centrum Usługi Społecznych wymaga dalszych, intensywnych prac związanych z dostosowaniem wewnętrznej organizacji CUS do obowiązujących standardów w tym zakresie;

II. POTRZEBY, W ZAKRESIE REMONTÓW, MODERNIZACJI I ADAPTACJI:

1. obowiązkowe przygotowanie niezbędnej dokumentacji projektowej mającej na celu realizację inwestycji pn. **„Przebudowa, rozbudowa, nadbudowa oraz zmiana sposobu użytkowania budynku gospodarczego na potrzeby Centrum Usług Społecznych w Więcborku”**;
2. dalsze działania w zakresie planowanej inwestycji pn. **„CENTRUM WSPARCIA RODZINY”** obejmującej utworzenie, m.in.:
 - nowej siedziby placówki wsparcia dziennego - Świetlicy Środowiskowej UŚMIECH;
 - Mieszkań Wspomaganych.

III. POTRZEBY, W ZAKRESIE KOORDYNACJI USŁUG I PODNOSZENIA ICH JAKOŚCI:

1. przygotowanie i poddanie konsultacjom społecznym:
 - wniosków płynących z „DIAGNOZY POTRZEB I POTENCJAŁU WSPÓLNOTY SAMORZĄDOWEJ W ZAKRESIE USŁUG SPOŁECZNYCH W GMINIE WIĘCBORK”, jako zadania obowiązkowego wynikającego z ustawy o CUS;
 - **„PROGRAMU USŁUG SPOŁECZNYCH DLA GMINY WIĘCBORK NA LATA 2025-2027”**, jako zadania fakultatywnego wynikającego z ustawy o CUS;
2. opracowanie i wdrożenie do realizacji **„PROGRAMU ORGANIZOWANIA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ DLA GMINY WIĘCBORK NA LATA 2025-2027”** jako zadania obowiązkowego wynikającego z ustawy o CUS;
3. przeprowadzenie monitoringu działań ujętych w **Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Więcbork na lata 2022 – 2031** za 2024 r.;
4. opracowanie **Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na okres od 01.01.2026 do 31.12.2029**;
5. dalsza praca nad skuteczniejszymi metodami świadczenia **pracy socjalnej**;
6. rozwój dostępności usług społecznych skierowanych do rodzin z problemem opiekuńczo-wychowawczym:
 - rozwój systemu wsparcia dla rodziny w środowisku lokalnym w formie **rodzin wspierających**;
 - doskonalenie zakresu i skuteczności **współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami**, w szczególności w zakresie interdyscyplinarnego rozwiązywania kwestii przemocy domowej oraz przeciwdziałania uzależnieniom;
 - dalsza współpraca asystentów rodziny z przedstawicielami innych instytucji zajmujących się pomocą i wsparciem rodziny;
7. rozwój dostępności usług społecznych skierowanych do ofiar przemocy domowej:
 - dofinansowanie zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w ramach, programu ośłonowego **„Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy domowej”**;
 - dofinansowanie zadań z zakresu wspierania rodziny **„Asystent rodziny w 2025”**;
 - dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej **na lata 2024-2027**
8. rozwój dostępności usług społecznych skierowanych do osób niesamodzielnych, np.:
 - usług „asystencji osobistej”, w ramach wdrażanego programu **„Asystent Osobisty Osób Niepełnosprawnych”** – finansowanego z Funduszu Solidarnościowego – edycja 2025;
 - usług „teleopieki” w ramach projektu **„Kujawsko-Pomorska Teleopieka – etap I”** na lata 2024 – 2026” współfinansowanego z Funduszy Europejskich;
 - utworzenie dodatkowych miejsc w nowych klubach seniora, np. na obszarach wiejskich w ramach współpracy z **Lokalną Grupą Działania „Nasza Krajna” z Sępólna Krajeńskiego**;

- pomocy żywnościowej w ramach współpracy z **Caritas Diecezji Bydgoskiej** w zakresie projektu „Pomoc Żywnościowa 2023–2027 – Podprogram 2024”, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus;
 - usług „asystencji osobistej”, w ramach wdrażanego programu resortowego **„Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Organizacji Pozarządowych** – edycja 2025;
9. rozwój dostępności usług społecznych skierowanych do osób nieaktywnych zawodowo, np.:
- utworzenie **„Klub Integracji Społecznej w Więcborku”** w ramach projektu współfinansowanego z Funduszy Europejskich którego wnioskodawcą jest Fundacja Gospodarcza PRO EUROPA w Toruniu;
10. lobbowanie w zakresie uruchomienia na terenie gminy/powiatu brakujących **usług opieki długoterminowej systemu ochrony zdrowia** (np. zakładu opiekuńczo-leczniczego lub zakładu pielęgnacyjno-opiekuńczego);
11. poszukiwanie rozwiązań w zakresie poprawy mobilności mieszkańców gminy Więcbork (w szczególności osób niesamodzielnych) poprzez rozwój indywidualnego transportu „door to door” lub tzw. „taksówki społecznej”;
12. rozwijanie współpracy partnerskiej w zakresie usług społecznych dla mieszkańców gminy w obszarze pomocy społecznej, m.in. przy wykorzystaniu funduszy zewnętrznych, np.:
- z **ROPS w Toruniu**, w ramach projektu **„Kujawsko-Pomorska Teleopieka – ETAP I”** współfinansowanego z Funduszy Europejskich (projekt wdrażany do 31.12.2026 r.);
 - z **Caritas Diecezji Bydgoskiej** w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus – **Podprogram 2024**, podprogram wdrażany od grudnia 2024 r. – września 2025 r.;
 - z **Fundacją Gospodarczą PRO EUROPA z Torunia**, w ramach projektu „Klub Integracji Społecznej w Więcborku” współfinansowanego z Funduszy Europejskich (projekt wdrażany do 31.08.2026 r.);
 - z **Lokalną Grupą Działania „Nasza Krajna” z Sępólna Krajeńskiego** w zakresie Funduszy Europejskich dla województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2021-2027;
 - z **Fundacją „Na Dziko” z Samociążka** w zakresie partnerskiej realizacji projektów, pn. „Wsparcie seniorów z obszaru działania Stowarzyszenia NASZA KRAJNA” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach Priorytetu 7 Fundusze Europejskie na rozwój lokalny Działania 07.04 Wspieranie Integracji Społecznej.
 - z **Stowarzyszeniem Aktywnych Społecznie w Więcborku** z zakresie realizacji bieżących działań na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych;
 - z **Powiatem Sępoleńskim** w zakresie umożliwienia mieszkańcom gminy Więcbork korzystanie z dostępnych Mieszkań Wspieranych utworzonych przy Domu Pomocy Społecznej w Kamieniu Krajeńskim;
13. podejmowanie działań w celu rozwijania oraz koordynacji lokalnego systemu usług społecznych, w tym nawiązywanie współpracy z organami administracji publicznej, organizacjami pozarządowymi i podmiotami, podmiotami wykonującymi działalność leczniczą w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej oraz osobami fizycznymi i prawnymi, wykonującymi usługi społeczne, w tym m.in.:
- organizowanie cyklicznych i systematycznych debat społecznych mających na celu poznanie potrzeb różnych grup społecznych, w szczególności dzieci, młodzieży, osób z niepełnosprawnościami i osób starszych;
 - utworzenie na stronie internetowej CUS **lokalnej bazy usług społecznych** realizowanych przez różne podmioty na terenie gminy;
 - utworzenie na stronie internetowej CUS - **aplikacji Bank Czasu**.

IV. POTRZEBY SZKOLENIOWE:

1. sukcesywne przygotowywanie kadry tut. Centrum do wdrożenia procedur związanych z przekształceniem MGOPS w CUS, w tym w szczególności kluczowych pracowników CUS poprzez udział w coachingu wdrożeniowym;
2. systematyczne doskonalenie zawodowe kadry OPS, w szczególności w zakresie **metodyki pracy socjalnej oraz** podnoszenie kwalifikacji i kompetencji personelu asystencko-opiekuńczego;
3. podnoszenie kompetencji zawodowych asystentów rodziny, członków Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Diagnostyczno - Pomocowych oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
4. doskonalenie współpracy pomiędzy podmiotami realizującymi procedurę Niebieskiej Karty (interdyscyplinarne podejście do rozwiązania problemu, szukanie i wdrażanie w życie nowych rozwiązań mających na celu jak najbardziej efektywną pomoc na rzecz osób doznających przemocy).

V. POTRZEBY W ZAKRESIE UTRZYMANIA CIĄGŁOŚCI REALIZACJI ZADAŃ WYKONYWANYCH PRZEZ CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH:

1. zapewnienie odpowiedniej liczby pracowników wraz z adekwatnym wykształceniem, kwalifikacjami i kompetencjami do realizacji zadań nałożonych na centrum;
2. zagwarantowanie odpowiedniego poziomu wynagrodzeń pracowników tut. centrum realizującego nałożone zadania;

VI. ZABEZPIECZENIE ODPOWIEDNICH ŚRODKÓW FINANSOWYCH PRZEZNACZONYCH NA BIEŻĄCE POKRYWANIE KOSZTÓW POBYTU OSÓB SKIEROWANYCH DO DPS ORAZ DZIECI W PLACÓWKACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH W ZWIĄZKU ZWIĘKSZONYMI KOSZTAMI ZATRUDNIENIA PERSONELU PLACÓWEK JAK I WZROSTEM CEN MEDIÓW.

12. ZAŁĄCZNIKI

12.1 WYKONANIE BUDŻETU MGOPS W WIĘCBORKU W 2024 R.

Dział	Rozdział	§	Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	%
			OGÓŁEM	21.477.101,00	20.942.221,62	97,51
754			BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA	19.536,00	19.536,00	100,00
	75495		Pozostała działalność	19.536,00	19.536,00	100,00
		3280	Świadczenia związane z udzielaniem pomocy obywatelom Ukrainy	19.440,00	19.440,00	100,00
		4860	Pozostałe wydatki bieżące na zadania związane z pomocą obywatelom Ukrainy	96,00	96,00	100,00
851			OCHRONA ZDROWIA	454.871,00	433.356,58	95,27
	85117		Zakłady opiekuńczo-lecznicze i pielęgnacyjno-opiekuńcze	15.721,00	15.720,32	100,00
		4330	Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego	15.721,00	15.720,32	100,00
	85154		Przeciwdziałanie alkoholizmowi	439.150,00	417.636,26	95,10
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	160.450,00	160.450,00	100,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	27.800,00	27.800,00	100,00
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	3.900,00	3.900,00	100,00
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	40.810,00	39.740,00	97,38
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	89.820,00	84.741,97	94,35
		4220	Zakup środków żywności	16.403,09	16.102,54	98,17
		4260	Zakup energii	35.000,00	32.289,72	92,26
		4270	Zakup usług remontowych	96,91	96,91	100,00
		4300	Zakup usług pozostałych	50.900,00	43.889,88	86,23
		4360	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	2.500,00	2.413,78	96,55
		4430	Różne opłaty i składki	1.000,00	872,36	87,24
		4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	4.470,00	1.650,00	36,91
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	6.000,00	3.689,10	61,49
852			POMOC SPOŁECZNA	9.100.320,14	8.919.519,10	98,01
	85202		Domy pomocy społecznej	1.735.720,00	1.713.175,24	98,70
		4330	Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego	1.735.720,00	1.713.175,24	98,70
	85203		Ośrodki wsparcia	21.920,00	21.920,00	100,00
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	1.920,00	1.920,00	100,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	3.150,00	3.150,00	100,00
		4220	Zakup środków żywności	3.750,00	3.750,00	100,00
		4300	Zakup usług pozostałych	13.100,00	13.100,00	100,00
	85205		Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	27.710,00	25.817,41	93,17
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	3.783,00	3.783,00	100,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	657,00	655,97	99,84
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	12.495,00	11.475,00	91,84
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	3.250,00	3.215,00	98,92
		4220	Zakup środków żywności	310,00	309,34	99,79
		4300	Zakup usług pozostałych	7.215,00	6.379,10	88,41
	85213		Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	42.687,00	42.423,58	99,38

		4130	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	42.687,00	42.423,58	99,38
	85214		Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	300.789,00	259.630,77	86,32
		3110	Świadczenia społeczne	295.730,00	254.572,29	86,08
		3290	Świadczenia społeczne wypłacane obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium RP	5.059,00	5.058,48	99,99
	85215		Dodatki mieszkaniowe	390.000,00	381.966,53	97,94
		3110	Świadczenia społeczne	372.000,00	370.966,43	99,72
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	14.840,00	9.250,00	62,33
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	2.580,00	1.603,95	62,17
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	360,00	90,65	25,18
		4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	220,00	55,50	25,23
	85216		Zasiłki stałe	511.908,00	511.665,75	99,95
		3110	Świadczenia społeczne	511.908,00	511.665,75	99,95
	85219		Ośrodki pomocy społecznej	4.887.762,00	4.796.115,91	98,12
		3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	23.000,00	22.320,03	97,04
		3030	Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	1.000,00	891,25	89,13
		3110	Świadczenia społeczne	14.555,00	14.554,84	100,00
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	3.399.553,00	3.356.335,08	98,73
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	211.073,20	211.073,20	100,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	604.616,00	594.555,08	98,34
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	74.379,99	62.651,38	84,23
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	15.000,00	15.000,00	100,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	160.919,00	155.502,75	96,63
		4260	Zakup energii	35.000,00	28.989,91	82,83
		4270	Zakup usług remontowych	6.800,00	5.279,63	77,64
		4280	Zakup usług zdrowotnych	7.700,00	7.340,00	95,32
		4300	Zakup usług pozostałych	161.600,00	159.331,23	98,60
		4360	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	7.500,00	6.769,08	90,25
		4410	Podróże służbowe krajowe	32.300,00	26.363,77	81,62
		4430	Różne opłaty i składki	3.500,00	3.026,64	86,48
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	113.065,81	113.065,81	100,00
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	9.000,00	7.270,82	80,79
		4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	7.200,00	5.795,41	80,49
	85228		Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	166.344,00	165.483,84	99,48
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	6.900,00	6.899,33	99,99
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	7.864,00	7.691,13	97,80
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	140,00	134,99	96,42
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	142.096,00	141.415,00	99,52
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	3.345,00	3.344,85	100,00
		4300	Zakup usług pozostałych	5.715,00	5.715,00	100,00
		4430	Różne opłaty i składki	263,00	262,69	99,88
		4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	21,00	20,85	99,29
	85230		Pomoc w zakresie dożywiania	430.000,00	426.887,30	99,28
		3110	Świadczenia społeczne	430.000,00	426.887,30	99,28
	85295		Pozostała działalność	585.480,14	574.432,77	98,11
		3110	Świadczenia społeczne	474.623,83	468.798,13	98,77
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	5.487,04	5.487,04	100,00
		4017	Wynagrodzenia osobowe pracowników	37.534,66	37.534,66	100,00
		4019	Wynagrodzenia osobowe pracowników	4.415,84	4.415,84	100,00

		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	955,71	955,71	100,00
		4117	Składki na ubezpieczenia społeczne	6.508,51	6.508,51	100,00
		4119	Składki na ubezpieczenia społeczne	765,72	765,72	100,00
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	74,41	74,41	100,00
		4127	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	828,36	828,36	100,00
		4129	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	97,45	97,45	100,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	6.112,00	6.112,00	100,00
		4217	Zakup materiałów i wyposażenia	42.947,37	38.275,35	89,12
		4219	Zakup materiałów i wyposażenia	5.052,63	4.502,98	89,12
		4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	27,15	27,15	100,00
		4717	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	44,26	44,26	100,00
		4719	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	5,20	5,20	100,00
853			POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ	8.160,00	8.160,00	100,00
	85395		Pozostała działalność	8.160,00	8.160,00	100,00
		3110	Świadczenia społeczne	8.000,00	8.000,00	100,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	160,00	160,00	100,00
855			RODZINA	11.894.213,86	11.561.649,94	97,20
	85502		Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	10.104.583,00	10.031.215,26	99,27
		3110	Świadczenia społeczne	8.494.654,00	8.494.591,19	100,00
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	459.388,00	396.504,26	86,31
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	25.195,30	25.195,30	100,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	1.099.085,00	1.092.645,05	99,41
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	7.860,00	5.593,46	71,16
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	1.586,00	1.585,95	100,00
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	12.673,88	12.673,88	100,00
		4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	500,00	0,00	0,00
		4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	3.640,82	2.426,17	66,64
	85504		Wspieranie rodziny	865.824,86	668.985,51	77,27
		3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	700,00	592,51	84,64
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	616.683,36	469.894,14	76,20
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	40.462,70	40.462,70	100,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	115.851,64	85.605,02	73,89
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	16.288,61	10.975,27	67,38
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	35.520,00	27.860,00	78,43
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	3.000,00	771,04	25,70
		4280	Zakup usług zdrowotnych	1.100,00	940,00	85,45
		4360	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	1.650,00	1.463,28	88,68
		4410	Podróże służbowe krajowe	12.500,00	10.583,69	84,67
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	18.877,86	18.877,86	100,00
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	2.470,00	960,00	38,87
		4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	720,69	0,00	0,00
	85508		Rodziny zastępcze	271.300,00	235.324,83	86,74
		4330	Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego	271.300,00	235.324,83	86,74
	85510		Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	418.400,00	394.240,91	94,23
		4330	Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego	418.400,00	394.240,91	94,23

	85513		Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów	182.505,00	180.283,88	98,78
		4130	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	182.505,00	180.283,88	98,78
	85595		Pozostała działalność	51.601,00	51.599,55	100,00
		3290	Świadczenia społeczne wypłacane obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium RP	50.192,00	50.190,64	100,00
		4860	Pozostałe wydatki bieżące na zadania związane z pomocą obywatelom Ukrainy	1.409,00	1.408,91	99,99

Źródło: opracowanie własne